DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 16 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 115. SZÁM.
1929 MÁJUS 24. PÉNTEK.

16 FILLÉR

35 millió deficit

Irta: **Dr Lukács György** vbtt. nyug. miniszter, országgyülési képviselő.

A trianoni gyalázat elrabolta természeti kincseink javát.

A háború előtt 30 magaslati gyógyhelyünk volt, elvettek belőle 28-at. Nagy-Magyarországnak volt 224 fürdőhelye. Ezek közül mindössze 63 maradt meg.

Amíg 1913-ban, a háborút megelőző utolsó esztendőben 255,000 fürdővendég volt Magyarországon s ezek közül 30,000 külföldi, addig 1926-ban Csonka-Magyarország fürdőhelyein mindössze 76,000-re rugott a fürdővendégek száma, közöttük mindössze 3,600 volt a külföldi. Az utolsó években Magyarországról a külföldre menő fürdővendégek és turisták, a külföldön mintegy 43 millió pengőt költöttek el. Ezzel szemben a külföldről Magyarországra jött turisták és fürdővendégek a legvérmesebb számítással sem hagytak 8 millió pengőnél többet Magyarország területén, ezen a réven tehát mintegy 35 millió pengő deficittel zárul a mérleg. Meg vagyok győződve, hogy a valóságban ez a deficit sokkal nagyobb s hogy ez a deficit nem kétszerese, hanem többszöröse is a 35 milliónak.

Midőn ezeket a szomorú számadatokat látjuk, lehetetlen meg nem állapítanunk azt, hogy Csonka-Magyarországon a fürdőügy bizony igen nagy fogyatkozásokban szenved. Az e téren fennálló visszás állapotoknak fő oka kétségtelenül, természeti kincseinkben rejlik. Ne álltassuk azonban magunkat, van e helyzet előidézésének egy másik oka is, amelyért mi, magunk vagyunk felelősek, értem ezalatt közönségünknek már szinte betegessé vált azt a szokását, hogy mindenáron külföldi fürdőket keres és a külföldi fürdőkben költi el azt a pénzt, amely pénzt itthoni fürdőkre költve el, legalább annyi gyógyeredményt érhetne el, mint amennyit a külföldön megszerez önmagának.

Addig is tehát, amíg elrablott természeti kincseinket vissza nem szerezzük, mi a teendő? Az, hogy gondozzuk és igyekezzünk nagyra fejleszteni azt, ami megmaradt, ami önmagában is szintén igen nagy értéket képvisel. Evégből mindenekelőtt fürdőközönségünket kell hazaszoktatnunk.

Nem általánosságban mondom, igenis vannak kivételek, de nagyban és egészben mégis csak konstatálnunk kell, hogy fürdőinknek sem egészségügyi, sem kényelmi berendezése nem felel meg a hozzájuk fűzött jogos követelményeknek. Igen sok fürdőnkben hiányzik a vízvezeték, a csatornázás, a villanyvilágítás, nincs jó úthálózatunk, nincs elegendő, jó férőhely és lakás, parkok, sétányok hiányoznak, sokszor a közlekedés is.

A Zeppelin visszaindult Friedrichshafenbe

Cuer-Pierrefeu, május 23. — **A Graf Zeppelin ma este 8.25 órakor elindult.**

Marseilles, május 23. **A Graf Zeppelin ma este 9.45 órakor elrepült Marseilles felett.**

Bethlen István miniszterelnök Madridba készül a Népszövetség legközelebbi ülésére

A kisebbségi kérdés kerül napirendre a Népszövetség ülésezésén.

Budapest, május 23. Hir szerint a Népszövetség juniusi tanácsülésére Bethlen István gróf miniszterelnök Madridba szándékozik utazni. A magyar körök ugyanis nagy fontosságot tulajdonitanak a kisebbségi ügyek tanulmányozására kiküldött hármas bizottság szakértői jelentésének, amelyet junius 6-án fognak Madridban tárgyalni. A bizottság jelentésének, illetőleg a népszövetségi tanácsnak hozandó határozatai alapján fogják minden valószinüség szerint a népszövetség szeptemberi közgyülésének napirendjére tüzni a kisebbségi problémákat.

Vass miniszter kijelentette, hogy a minisztertanács pár napon belül elrendeli a tiszántuli földmunkákat

Nyilatkozott a miniszter a rokkantkérdés rendezéséről, a közegészségügyi kérdésekről.

Budapest, május 23. A Ház csütörtöki ülését 10 órakor nyitotta meg **Almássy** László elnök. Folytatták a népjólétitárca tárgyalását.

Esztergályos János: Meg kell állapitani, hogy a jankipur még mindig tart.

Vass népjólétiminiszter: Miért jankipur? Talán rituális?

Esztergályos: Bőjtölnek a hadikölcsönkötvények károsultjai, bőjtölnek a hadirokkantak, jól lehet a miniszter hét évvel ezelőtt azt mondotta, hogy nem szavakkal, hanem tettekkel bizonyitja be iránt uk érzett szeretetét.

Vass József: Ez meg is történt.

Esztergályos: Ezek a szerencsétlenek 1.80 pengős járulékot kapnak.

Vass József: 240 pengőt is kapnak.

Esztergályos: Én a legénységről beszéltem.

Vass József: Azok is 120 pengőt kapnak.

Esztergályos: A gyermekvédelem elsősorban szükséges. Tudna olyan forrást, amelyből évenként 100 ezer pengőt lehetne előteremteni. (Halljuk, halljuk!) A pécsi egyetem gyógyszerbevásárlásainál kellene a takarékosságot kezdeni.

Vass József: Ezt adresszálja a közoktatásügyi miniszter urhoz, ne énhozzám.

Esztergályos a költségvetést nem fogadja el.

Usetty Béla sincs megelégedve azzal az összeggel, amely a költségvetés keretén belül a népjóléti minisztert megilleti és nem a miniszter az oka annak, hogy nem tudott többet kiverekedni. Amikor az ország dolgozóképessége annyira meg van terhelve, arra a megállapitásra kell jutni, hogy ennél többet az ország előteremteni nem tud. Viszont ennek oka, hogy minden baj forrása a trianoni béke. — Sürgette a rokkant kérdés megoldását, a nyomorék gyermekek ügyének támogatását.

Rothenstein Mór: Élesen birálta a legutóbb kibocsátott lakásrendeletet. A hadiközcsönkárosultak segélyezéséről szóló törvényt meg kell változtatni, hogy a segélytöbblet mind kioszható legyen — Az ősjegyzők özvegyeinek is adják meg a segélyeket.

Vass József: Hiányzik ehez a jogalap, törvényes felhatalmazás kell.

Rothenstein Mór: A szociáldemokrata párt azt szeretné, ha az összes munkaügyek s munkásügyek a népjóléti miniszterhez tartoznának. A költségvetést nem fogadja el.

Fitz Arthur a csecsemővédelemről beszél, kiemeli a Stefánia Egyesület nagy szerepét a csecsemőhalandóság leszoritásánál. A költségvetést elfogadja.

Kéthly Anna szerint a népjóléti problémák megoldása nem halad előre. A lakásügyi korlátozásokat ne oldják fel mindaddig, amig elegendő lakás nem áll rendelkezésre. Birálja a legutóbbi lakásrendelet intézkedéseit. Kéri, hogy szüntessék meg teljesen a felmondási jogot. Foglalkozik a gyermekbetegségek ügyével. A költségvetést nem fogadja el.

Viczián István: Hangsulyozza a népjólét terén elért jelentős eredményeket, behatóan foglalkozott a nyomorékgyermekek ügyével s ezzel kapcsolatban fokozott támogatást kért a gyógypaedagógiai intézetek számára. Egészségügyi szempontból igen fontos a falvaknak jó ivóvizzel való ellátása s erre a célra felvett összegeket kevesli. A költségvetést elfogadta.

Farkas István szerint a szociális problémákat egységes hatáskörbe kell utalni. A mai viszonyok mellett, amikor a hatáskör a minisztériumok között megoszlik, nem lehet átfogó népjóléti intézkedéseket megvalósitani. Sürgeti a munkanélküliség elleni biztositás megvalósitását.

Schandl Károly megemlékezett arról, hogy mióta Vass József ül a népjóléti székben **a szociálpolitika minden irányban nagy haladást mutat.** Ez a haladás oly körülmények között történik meg, a mikor pénzügyileg az ország a legnehezebb helyzetben van. Kétségtelen, hogy a hadirokantakon segiteni kell. — Ezután a községek egészségügyi fejlesztését sürgette.

Vass József népjólétiminiszter válaszolt ezután a felszólalásokra. A rokkantkérdésben a minisztertanács felhatalmazása alapján

készül a rokkantellátási törvényjavaslat,

amelyet mihelyt lehet, a Ház elé hoz. A javaslat nemcsak kodifikálni akarja az ezirányu intézkedéseket, hanem a kérdésnek oly vonatkozásait is véglegesen rendezi, amelyek kielégitők egyáltalán nem voltak. Nem voltak ren-

Mindent el kell tehát követni avégből, hogy a tőkét megnyerjük a hazai fürdők iránt való érdeklődésnek, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha a tőke meg is találja a maga számítását. A fürdőkérdést csak akkor tehetjük vonzóvá a tőkére nézve, ha fürdőinknek meg adjuk mindazokat a kedvezményeket, amelyeket ezek a közcélú egészségügyi intézetek tényleg meg is érdemelnek.

Egyfelől hazánk közegészségügyi berendezését izmosithatjuk meg hatalmasan, másfelől pedig olyan bevételi forrásokat teremthetünk hazánknak, amelyeknek segitségével a külfölddel szemben fennálló fizetési mérlegünknek hiányát pótolhatjuk, sőt bizonyos mértékig a külföldet adófizetőnkké is tehetjük.

dezettek igy a járadék, a rokkantstátus kérdése, s ezzel kapcsolatban a rokkantigazolvány, s a rokkantjelvény kérdése.

A kormány a rokkantigazolványt a rokkantstátusz teljes stabilizálásához szükségesnek tartja. A rokkantjelvényről a tárgyalások folyamatban vannak.

Véleménye szerint szükség van a jelvényre. — A törvényjavaslat a rokkantak gazdasági elhelyezkedésére is kiterjeszkedik. A munkára alkalmas rokkantakat a gazdasági élet bizonyos nehézségeinek leküzdése árán feltétlenül biztositják. Számit e tekintetben a gazdasági tényezők megértésére.

A kórházi ápolási dijakra vonatkozólag megemlitette, — hogy gyakran jelentkeznek szegénységi bizonyitvánnyal olyanok, akiknél az nem indokolt. Vannak esetek, amikor az arra jogosultak nem tudnak ingyen ápoláshoz jutni. — Ezt a kérdést rendezni akarja.

Rámutat a rákbetegség terjedésére. Kb 6—8 ezer sulyos eset lehet az országban.

A rákkutató intézete olyan mintaintézetté akarja létesiteni, hogy ebben elsőrangu magyar tanerőkkel dolgozva, az intézet európai viszonylatban is megállja helyét.

A költséges rádium beszerzésére felhivást fog intézni a társadalomhoz.

Megfelelő erő kell, hogy a hatványozott igényeket ki lehessen elégiteni, s nemcsak a népjóléti, hanem a gazdasági politikától függ a problémák elintézése. (Helyeslés.)

A nemzet életét a kormány igyekszik egészségesebbé tenni s a gazdasági politikát a politika tengelyévé állitani.

A problémák felotornyosodást mutatnak és hogy a népjóléti tárcának 74 millió pengő előirányzat csak szükös, ez indokolja meg. — Erős igyekezettel az ország bajain segiten akar. (Hosszantartó taps.)

Ezután a Ház a tárca költségvetését általánosságban elfogadta.

Ezután megkezdték a tárca részletes tárgyalását. — **Szilágyi** Lajos kérte a fagykárral sujtott Tiszántulon a földmunkák megindítását, s kérte a fogyasztási adók eltörlését a fővárosban.

Vass népjóléti miniszter kijelentette, hogy a Tiszántulon a minisztertanács néhány napon belül elrendeli a földmunkákat.

Szilágyi Lajos ezután a vitézi érempótdijak rendszeres kifizetését sürgette és a rokkantellátási adó revizióját ajánlotta az illetékesek figyelmébe.

A cimnél felszólalt képviselők **legnagyobbrésze a rokkant problémával foglalkozott.**

Erődi **Harrach** Tihamér kevesli a rokkantak támogatására szánt összeget, — továbbá kérdezi, hogy nem lehetne-e a hadiözvegyek ügyét véglegesen rendezni.

Simon András szerint kényszeriteni kellene a hatóságokat arra, hogy elsősorban az arra alkalmas rokkantaknak adjanak italmérési engedélyt, trafikjogot, stb.

Vass népjóléti miniszter: Az a terve, hogy a készülő törvényben **kötelezővé tegye az egyes hatóságok számára, hogy elsősorban a hadirokkantakat vegyék figyelembe az állások juttatásánál.**

A gazdasági tényezőket fogják ráhirni arra, hogy bizonyos számu rokkantat elhelyezzenek. Természetes, hogy az elhelyezett rokkantak továbbra is megmaradnának a járadékok élvezetében. — A rokkontkérdés még nincsen végleg befejezve; az első fokon, a státuszba való felvétel már befejeződött, s abban változás nem lehet, csak ha a törvényhozás még egyszer el nem rendeli, — lehet, hogy egyes esetekben reviziót visznek keresztül. A hadirokkantak létszáma a revizió után nem emelkedhet, de nagymérvü eltolódás történik a rokkantak sorozatokba való besorozásánál. Mintegy 20 százalékra tehető azoknak a száma, akiket magasabb fokba soroztak. A vitézi érempótdijak rendezése is hozzátartozik ehez a kérdéshez. — Ezt a kérdést nem egyszerü kifizetéssel, hanem járadék utján kell megoldani.

A Ház a második cimet elfogadta.

Az ülés 6 óra után pár perccel véget ért.

Vass miniszter a pénteki minisztertanács elé terjeszti a lakásrendelet módositását

A kormány honorálja azt a kivánságot, hogy a háztulajdonos a felmondással együtt köteles legyen cserelakást felajánlani.

Budapestről jelentik: A képviselőház folyosóin élénken tárgyalták az uj lakásrendelettel kapcsolatban felmerült kifogásokat és szóbakerültek a népjóléti miniszterhez ezerszámra beérkezett panaszok is, amelyeknek feldolgozását most végzi a miniszterium. A képviselők megemlitették, hogy holnap a főváros közgyülésén is foglalkozni fognak a háztulajdonosok jogtalan felmondásaival és lakbéremeléscivel. Vass J. népjóléti miniszter erre a következőket jelentette ki a képviselők és ujságirók csoportjának:

— Nem tudom megérteni, hogy miért követeli a főváros és a sajtó egy része a lakásrendelet hatodik szakaszának elejtését?

— Ha eltöröljük a hatodik szakaszt, akkor automatikusan életbelép a lakásrendeletnek az a szakasza, amely megadja a háztulajdonosnak azt a jogot, hogy cserelakás felajánlása mellett minden lakónak felmondjon, mig a hatodik szakasz ezt a jogot csupán egyetlen lakásra korlátozza évnegyedenként.

Nem várhatom és nem is várom be a főváros közgyülésének határozatát, mert már a pénteki minisztertanácson el akarom intézni ezt a kérdést. Ezért a főváros tulajdonképpen nyilt ajtót döngetne a holnap hozandó határozatával. A kormányban megvan a legteljesebb mértékben a készség arra, hogy gondoskodjék a lakók védelméről és ezt a hatodik szakasz módositásával fogjuk keresztülvinni. Honorálni fogjuk azt a kivánságot,hogy

a háztulajdonos a felmondással együtt köteles legyen a cserelakást felajánlani,

amivel orvosolva lesz az eddigi kellemetlen helyzet, hogy tudniillik egyes háztulajdonosok csak néhány nappal a kiköltözés előtt közölték a lakóval a felajánlott cserelakást.

Ha ezt a lakó nem fogadta el, akkor neki kellett pert inditani,

mig a rendelet módositása után az lesz a helyzet, hogy a háztulajdonosnak kell pert inditania a cserelakásnak a lakó részéről való el nem fogadása miatt.

A Faluszövetség visszautasította Mayer földmüvelésügyi miniszter elleni támadásokat

Budapest, május 23. A Faluszövetség választmánya tegnap ülést tartott, amelyen megjelent dr. Schandl Károly államtitkár, dr. Raffai Sándor evangélikus püspök, Agorasztó Tivadar, Pest vármegye alispánja, Grabovszky Miklós h. államtitkár, Balogh Elemér, a Hangya vezérigazgatója, Barthos Andor, Gubica Ferenc, Bodó János, Csizmadia András, Csontos Imre, Neubauer Ferenc, Szabó Sándor képviselő és Staub Elemér ny. államtitkár, a mezőgazdasági termésértékesitő intézet elnöke, stb.

Schandl Károly h. elnök, elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy a falu népe megdöbbenéssel és a legteljesebb rosszalással fogadta azt a **méltatlan támadást amely Mayer földmüvelésügyi minisztert, a Faluszövetség elnökét egy volt miniszter részéről érte.** A Faluszövetség és a benne tömörült falusi szervezetek és maga a falvak népe közvetlenül tudja azt, mit tett Mayer János a magyar mezőgazdaságért és a falvak jövőjéért. Az ő munkájának, — amely a háboru és a forradalmak fosztogatásai utáni sulyos állapotokban indult meg, — ma már kétségtelen eredményei vannak. **Az őt ért támadásokat igazságtalanoknak mondja s javasolja, hogy az igazgatótanács őszinte bizalmának s ragaszkodásának adjon kifejezést Mayer János, a Faluszövetség elnöke iránt.**

Barthos Andor képviselő hangsulyozta, hogy e támadás célja a kis és nagy gazdák közötti harmonikus együttmüködést megakadályozni s azt lehetetlenné tenni. Mayer Jánost nemcsak személyileg, hanem, mint a kisgazdatársadalom képviselőjét érte ez a támadás, amelynek már is sikerült éket verni a gazdatársadalom közé.

Csontos Imre tiltakozik a sajtótámadásnak a kisgazdákat sértő célzata ellen.

Ezután az igazolóválasztmány kimondta egyhangulag, hogy **Mayer János iránt a legnagyobb lelkesedéssel nyilvánitja bizalmát** és utasitja a szövetség vezetőségét, hogy ezt megfelelő formában hozza a Faluszövetség elnökének tudomására.

Beérkeztek a legnevesebb holland termelőtől a remek

GLADIOLUS hagymák és BEGONIA gumók

és a legpompásabb szinváltozatokban kaphatók.

Kontsek Géza k. r. t.

A cseh lapok véleménye Zaleski budapesti látogatásáról

A lengyel külügyminiszter visszautazott Varsóba.

Budapest, május 23. — **Zaleski** Ágoston lengyel külügyminiszter ma reggel — Swarzburg-Günther László, a lengyel külügyminisztérium politikai osztálya déli csoportjának vezetője és Czerwinski Pál személyi titkár kiséretében Varsóba utazott. Bucsuztatására a pályaudvaron megjelent Walkó Lajos külügyminiszter, a miniszterelnök képviseletében bárcziházi Bárczy István h.-államtitkár, Belitska Sándor varsói magyar követ és meghatalmazott miniszter, a magyar államvasutak képviseletében Samarjay Lajos elnökigazgató, a budapesti lengyel követség teljes személyzete, továbbá Apor Gábor a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, — gróf Csáky István, a külügyminisztérium sajtóosztályának helyettes vezetője és még sokan Lengyelország és Zaleski külügyminiszter tisztelői közül.

A lengyel külügyminiszter rendkivül meleg szavakban mondott köszönetet Valko Lajos külügyminiszternek azért a szivélyes vendégszeretetért, amelyben őt a magyar főváros részesitette. Zaleski külügyminisztert a magyar határig Bakách-Bessenyey György báró I. osztályu követségi titkár kiséri el.

Prága, május 23. A „Narodni Politika“ Zaleski budapesti látogatásában annak a jelét látja, — hogy a mozgékony lengyel külpolitika a Romániával és Franciaországgal való szövetség után Olaszországban és Magyarországban is szövetségest keres a szovjet ellen. A jövő fogja megmutatni, hogy támaszkodhatik-e egyaránt mind a két csoportra vagy pedig választania kell-e köztük.

A „Vecerni List“ Zaleski látogatásában Benes amaz állitásának cáfolatát látja, hogy a kisantant és Lengyelország együtt haladnak. Lengyelország és Magyarország budapesti barátkozása Mussolini diplomáciai érdeme.

Ezzel szemben pedig a kisantant és Csehszlovákia mindjobban elszigetelődik.

Igy azután nem csoda, ha Masaryk elnök ismételten magyar határkiigazitásról beszél. Csehszlovákia külpolitikai jelentősége évről-évre csökken és diplomáciai téren vereség vereség után éri.

TIZENÖT ÉVI FEGYHÁZRA ITÉLTÉK A TISZADADAI APAGYILKOST.

Nyiregyháza, május 23. A törvényszék Szabadi Istvánt, a tiszadadai apagyilkost 15 évi fegyházra ítélte. Szabadi a főtárgyaláson még tagadta a bűncselekmény elkövetését. Az ítélet kihirdetése után azonban kijelentette, hogy nem felebbez, mert vezekelni akar bűnéért, miután az ügyész is megnyugodott, az ítélet jogerős.

A böszörményi vonat halálragázolt egy kereskedő segédet

Öngyilkossági szándékból a vonat alá vetette magát.

Borzalmas, halálosvégü öngyilkosság történt csütörtök reggel Debrecenben. Egy fiatal, alig 17 éves kereskedősegéd, eddig még megmagyarázhatatlan okból a vonat elé vetette magát és a vonat kerekei halálra gázolták az életunt fiatalembert.

Sziklai Ferenc 17 éves kereskedő segéd, szüleinél lakott a Vénkert, Domonkos Lajos-utca 26. sz. sz. alatt. A fiatal Sziklai rendesen viselkedett a szülői háznál és semmivel sem adott okot a gyanura, a miből következtetni lehetett volna arra, hogy milyen végzetes szándékot forgat agyában. Csütörtökön kora reggel felkelt és kisétált a Csigekertbe, a vasuti vágányok felé. Ott sétálgagtott a sinek mentén, de senki sem gondolta, hogy a fiatalember öngyilkosságra készülődik. Sziklai kiment egészen a füzesabonyi vonal elágazásáig, ott bevárta, amig a Böszörményből Debrecenbe jövő vonat közel ért hozzá és

amint a mozdony a közvetlen közelébe ért, egy hirtelen elhatározással a mozdony kerekei elé vetette magát. A hatalmas gép egy pillanat alatt maga alá gyürte a szerencsétlen fiatalembert, akinek a kerekek a törzsén mentek keresztül és derékban teljesen ketté szelték, ugy hogy pillanatok alatt kiszenvedett.

A vonatvezető azonnal fékezett, de természetesen a vonatot nem tudta azonnal megállitani és a mozdony még métereken keresztül magával sodorta a szerencsétlen öngyilkos fiatalember hulláját, a melyből patakzott a vér. Amint a vonat megállt, a kerekek alól kiemelték a hullát, amelyet teljesen ketté vágtak a kerekek és hamarosan értesitették a csendőrséget, mivel azonban az elgázolás már rendőrségi területen történt, — a csendőrség értesitésére a rendőrségről dr Kubinyi Béla fogalmazó vezetésével egy bizottság szállt ki a helyszinre. A bizottság kihallgatta az eset szemtanuit, akik azt vallották, hogy Sziklai Ferenc már régebben fel-alá járkált a sinek mentén és igy semmiesetre sem szerencsétlenség, hanem öngyilkosság vetett véget életének. Arra azonban nincsen semmi biztos adat, — hogy Sziklai Ferenc miért követte el élete elején végzetes tettét.

A rendőrség intézkedésére Sziklai Ferenc holttestét kiszállitották a boncteni intézetbe. — A vizsgálat az öngyilkosság ügyében tovább folyik.

Osszeomlott egy ház a Veres-utcán

A lakók éppen az összeomlott házrészben tartózkodtak, de semmi bajuk nem történt.

Tegnap délelőtt 11 óra után összeomlott a Veres utca 13. szám alatti ház egyrésze. A szerencsétlenség időpontjában a lakásban benn tartózkodott annak bérlője, özv. Jagicza Miklósné és leánya, Jagicza Erzsi és Erzsébet,

de csodálatos véletlen folytán sikerült az ingadozó falak és a recsegő tető alól idejében kimenekülniök, úgy hogy csak Jagicza Erzsébet szenvedett könnyebb természetű horzsolásokat.

A Veres utca 13. számú ház Köblös József tulajdona. Az utcai fronton levő épületrész még aránylag új és egészen jókarban van, de az udvari épületek siralmas állapotban vannak.

Tegnap délelőtt Jagiczáék halk ropogásra lettek figyelmesek, de mire észrevehették volna a fenyegető veszélyt,

már be is dült a lakás hátulsó fala és a tető is szakadozott.

Ez természetesen nagy recsegés és ropogás közepette történt, úgy hogy a szomszédos házak lakói percek alatt összeszaladtak. A lakás hátulsó fala a szomszéd ház udvarába dült át, ahol Csige József rendőr lakik családjával együtt.

Jagiczáék 15 éve laknak az összeomlott lakásban. Nemrégiben a hátulsó falon repedés mutatkozott, amely egyre szélesebb lett. Végre tegnap kidőlt a fal és beszakadt a tetőzet.

Az összeomlott házrész siralmas látványt mutat. A tetőszerkezet

félig az épen maradt falra támaszkodik, másik fele lenn van a földön és fadarabokkal van feltámasztva.

Az egész udvar, de főkép Csigéék udvara

tele van faltöremlékkel és nagy darabokban a bedőlt téglafallal, amelyet még nem takarítottak el.

A kép a Csigéék udvarából nézve a legszomorúbb, mert oda zuhant be a faltörmelék és a tégladarabok legnagyobb része.

Özv. Jagiczáné bútorai, amelyeket a tűzoltók húztak ki az összedőlt lakás romjai alól, az udvaron vannak elhelyezve. Egészen rendes hálószoba, a menyezet a legszebb csillagos ég... Ha valami eső kerekedik, mindenük tönkremegy.

Jagiczáné kinn az udvaron lakik, amíg valahol másik lakást nem talál, ami a mai lakásviszonyok között kissé nehéz és körülményes dolog. Hogy a lakásbeomlásért, amely könnyen *emberéletet is követelhetett volna áldozatul, kit terhel a felelősség, a nyomozás és a helyszini szemle után állapitják meg.*

Bálint Rezső orvosprofesszor meghalt

Budapest, május 23. Csütörtök délben 56 éves korában meghalt Bálint Rezső egyetemi tanár. Világhirű, kiváló belgyógyász volt, ki nemcsak mint gyakorlati orvos, de mint elméleti tudós és mint oktatómester is hatalmas érdemeket szerzett. A róla elnevezett klinikát vezette, tudományos könyvet irt, melyeket számos külföldi nyelvre lefordítottak s nem egy nagyjelentőségű munkája eredetileg is németül jelent meg.

Végzetes betegsége: pajzsmirigy-rák volt. Emlékezetes, hogy néhány héttel ezelőtt, mikor betegségének következtében fuldoklási rohamot kapott, Pollatschek Elemér mentette meg azzal a csodálatos bravurral, hogy egyéb eszközök hiján *zsebkésével hajtott végre műtétet rajta.* Az operáció szerencsésen sikerült, Bálint Rezső életben maradt, sőt állapota megjavult. Betegsége azonban már olyan előrehaladott stádiumban volt, hogy hosszabb időre nem lehetett segíteni rajta. Néhány nappal ezelőtt a professzor ismét roszszabbul lett, végül szívgyöngeség jelei mutatkoztak rajta, amely csütörtök délben kioltotta életét.

Bálint Rezső halálát úgy a tudományos körökben, mint a társadalom széles rétegeiben is mélységes megrendüléssel fogadják.

Két év alatt elkészül az uj Tisza hid

Sátoraljaujhelyről jelentik: Tegnapelőtt nagy bizottság érkezett Sátoraljaujhelybe Darányi Ferenc kereskedelmi miniszteri tanácsos vezetése alatt. A Bodrogközi Gazdasági Vasut különvonatot bocsátott rendelkezésükre, amellyel kimentek Kenézlőre, ahol megtekintették az épülő hidat, amelynek alapkövét egy héttel ezelőtt Csáky miniszter jelenlétében tették le.

Ezután a Tiszán átkelve Nyiregyházára mentek és bejárták az egész vonalat, amelyet az uj híd össze fog kötni. Az uj híd összeköti Zemplén vármegyét Szabolccsal és egy közuti és vasuti híd lesz. A szabolcsi gazdasági vasutat összeköti a bodrogközi gazdasági vasuttal, ugyhogy egyenes vonalu összeköttetés létesül Sátoraljaujhely és Nyiregyháza között.

Ezenkivül pedig összeköti a Szabolcs egyes részeit, amelyek tavasszal és ősszel a megyével érintkezni nem tudnak, például Vis, Valkod, Kenézlő faluk összeköttetést kapnak a Tisza jobbpartjával. A munkálatok teljes erővel fognak megindulni és valószinüleg a jövő télre, tehát két év alatt befejezést is nyernek.

A híd egyike lesz Magyarország legnagyobb hidainak, amely az egész Tiszát egy ívvel fogja átfogni és azonkivül ártér hidai is lesznek, ugyhogy az egész hid körülbelül négyszáz méter hosszu lesz. Maga az ív a Tisza fölött 120 méter hosszu.

A költségelőirányzat annak idején 2 millió 200 ezer pengőt tett ki, amelyet részben az állam, részben az érdekelt megyék, városok és községek hozzájárulásából fedeznek. A hid költségeit az állam előlegezi, ugyhogy az érdekelt községek annuitásokat vállalnak.

Minden hatósági presszió ellenére alig néhány tucat magyar jelent meg a gyulafehérvári román ünnepen

Bukarest, május 23. A lapok a gyulafehérvári egyesülési ünnepélyről szóló beszámolóikban rámutatnak arra, hogy a liberális párt tüntető tartózkodást tanusitott és csupán küldöttséggel képviseltette magát. Az Avarescu-féle néppárt azonban tüntetőleg távol volt és ugyancsak tüntetőleg távolmaradt a kormánypárt fegyvertársa, a szociáldemokrata párt, de távolmaradt a magyar kisebbség is, bár hivatalos presszíót gyakoroltak egyes vidékeken, hogy a magyar párt határozata ellenére magyar küldöttségeket toborozzanak. **A rendezőséget e tekintetben kudarc érte, mert előzőleg kétezer magyar részvételére számitottak, ugyannyira, hogy a rendezőség közvetlenül az ünnep előtti napon 17 zászlót rendelt a kiparancsolt magyarok számára, hogy annál feltünőbbé tegyék jelenlétüket, ténylegesen azonban alig néhány tucat jelent meg a különböző közigazgatási presszíók hatása alatt.** A többi romániai kisebbséget, nevezetesen a németséget s a zsidóságot küldöttség képviselte. Az ünnep rendezéséről szóló laptudósitások szerint a tolongásban sok baleset is történt. A Viitorul két sulyos sebesültet s egy halottat jelent; egy másik helyszini tudósitás 2 halottról és 2 sulyos sebesültről, továbbá számos könnyebb sebesültről tud. (MTI.)

Pálffy Tibor
füszer- és csemegeüzletének
uj telefonszáma
13--49.

Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Ujság. Közli az összes vasárnapi eseményeket és sporthireket.

Két kiállitás lesz a jövő hónapban Debrecenben

Országos Rádió-kiállitás és a debreceni Különlegességi kiállitás.

Mához egy hónapra, junius hó 23. napján nyilik meg a debreceni országos ünnepségeket bevezető Különlegességi kiállitás, ahol a hires debreceni specialitásokat mutatják be, de ahol ezeken kivül is nagyon sok más és érdekes dolog is gyönyörködtetni fogja a közönséget.

A Különlegességi kiállitás a Szent Anna utcai elemi népiskolában lesz, ahol az előtte elterülő lombos fasort most töltötték meg padsorokkal.

Egy hétig nagy élénkség fogja felváltani a máskor csak kivételes alkalmakkor népes helyet, ahol ez a Különlegességi kiállitás unicum lesz a maga nemében. Most is az adta meg hozzá az impulzust, hogy rengeteg idegen jön városunkba s ezek előtt szemléltetővé kell tenni a debreceni speciálitásokat.

A hely, ahol a kiállitást rendezik, erre a célra különösen megfelelő. — Vezérelv volt, hogy a kiállitás a bel városban, olyan helyen legyen, ahol nagy udvar és külön tágas kert is legyen, mert a debreceni speciálitások közül nem maradhat ki a fonatos és a lacipecsenye, amely bizonyára nagyon kapós lesz az ország minden részéből ide sereglő vendégeink előtt. Lesz is négy lacikonyha a kiállitáson, ahol magyar ruhás leányok fogják felszolgálni a frissen pirult, ropogós debreceni fonatost.

A kerthelyiségben nyer elhelyezést a debreceni hentes-áruk tárlata is, ahol falatozó és mellette friss italokkal vendéglő is lesz. Ugyancsak ott nyer elhelyezést a cukrászda és az előadó pódium is, ahol ének- és zongora-hangversenyek lesznek.

Az épület termei tágasak és ami fő, tulnyomó részük földszinten van, ugy, hogy a kiállitást látogató közönségnek nem kell emeletre mászania. Ott nyernek elhelyezkedést a debreceni kiállitók. Látványosságszámba megy itt a debreceni és hortobágyi vonatkozásu etnografiai rész s mellette a festőművészek tárlata, akik csupa debreceni és hortobágyi vonatkozásu festményekkel fognak feltünést kelteni.

A Különlegességi kiállitáson kivül, amely debreceni vonatkozásu, megnyilik egy másik kiállitás is, ez azonban már országos. A Rádió kiállitás lesz ez, ahol az ország legkiválóbb cégei és gyárai állitják ki a legszebb, legtökéletesebb rádiókat s rádió-felszereléseket.

Itt már a képtáviratozást is megismeri a közönség, hiszen állandóan bemutatásra kerül, sőt, aki a saját fényképét akarja, szintén láthatja képtáviratban.

A debreceni Rádió kiállitás is ugyanazon időre esik, amikor városunk falai között az országos dalosversenyre és az országos Reviziós nagygyülésre olyan rengeteg ember érkezik. A Rádió kiállitás sok meglepetést és több olyan ujitást is foglal magában, amit először Debrecenben fog megismerni a közönség.

RÁDIÓSOK!

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Asztalos- és ácsmesterek figyelmébe!

Nagymennyiségü félcolos jóminőségü **báladeszka** eladó. Böszörményi-ut 6. szám alatt. s s s

Indián motorkerékpár kedvező részletfizetés **Rosenberg és Hammer** DEBRECEN, PIAC UCCA 8. SZAM.

Baja Mihály tudósitása a speyeri ünnepségekről

(Levélben érkezett.)

Speyer, 1929 május 21.

A speyeri ünnepségek második napjának estéjén jutok annyi időhöz, hogy egy pár sort irjak, annyira igénybe vesz bennünket a nagyszabásu ünnepi program minden pontja, hogy most is csak ugy jutok hozzá az iráshoz (este), hogy egy igen értékes előadás meghallgatásától fosztottam meg magamat, hová utitársaim testületileg vonultak fel. Most vagyok csak abban a helyzetben, hogy a világraszóló ünnepségek első két napjáról beszámoljak, lehetőleg röviden, csak a legfontosabb eseményekre és benyomásokra terjeszkedve ki.

Virágos almafák között, Közép-Európán keresztül száguldott velünk a vonat Speyerig s bár az eső folyton szemecsgélt, mindig reméltük, hogy mire a nagy nap ránk virad: ki fog az ég derülni. Pünkösd első napján ki is derült ragyogóra. A város képe már megelőző nap is ünnepélyes volt: a zászlók százai lengtek nemcsak a fő-, hanem a mellékutcákon is, valahol csak protestáns vallásu emberek laknak. — Házigazdánk, egy derék városi tisztviselő mondja, hogy szerették volna a magyar zászlót is kitüzni, de mert a „szeparatisták" is ugyanezeket a szineket használják, kénytelenek voltak e szándékuktól elállani. A házigazdánk derék városi tisztviselő ember, aki fél lábát a világháboruban elvesztette s mint rokkant nyert alkalmazást a város szolgálatában. Megérkezésünkkor a legszivélyesebb fogadtatásban részesültünk Görömbey Péter nagykállói lelkészbarátommal; palástjainkat, ruháinkat a háziasszony előzékenyen kivasalta s finom ágyban aludtuk át az éjszakát s pihentük ki fáradalmainkat.

Az első nap végre ránk virradt.

Már reggel 6 órakor hatalmas, fuvós zenekarok járták be a várost, lelkes indulók harsogtatásával.

Az első nap délelőttje jobbadán a pünkösdi szentlélek ünnepe volt, azzal a gondolatkapcsolódással, mely a reformáció lelkét is kiárasztotta a világra. Az emberek ünnepi ruházatban siettek a templomokba, hogy helyet kapjanak. Speyerban négy protestáns templom van, mindegyikben világhires, nagy szónokok állottak a szószékbe, akiknek meghallgatására méltó érdeklődéssel siettek az emberek ezrei.

Felöltöttük ünnepi ruháinkat és palástos diszben siettünk a „gedächtniskirche" (Emlékezés temploma) elé, hogy püspökünket ott bevárva, bevonuljunk a hatalmas templomba, melyben püspökünk volt mondandó az ünnepi predikációt.

Ez a templom a legszebb templomok egyike, melynek felépitéséhez az egész protestáns világon gyüjtöttek

a protestánsok s a gyönyörü, góth stilusban épült templomot 1904-ben szentelték fel. Torony alatti előcsarnokában ott áll a Luther Márton hatalmas, imponáló szobra s a templom belseje is felséges és müvészi szépségek vonzó erejével ható. Szinte csodálatos, hogy a legnagyobb egyszerüség mellett is mennyi a pompáza', ugy külsőleg, mint belsőleg, ami a lelket a magasságba vonja. Pedig ezt a templomot nem is oly régen épitették, bár igaz, hogy a háboru előtt és éppen a 400 éves protestáció emlékére.

Már bugtak a harangok az összes templomokban, mikor mi is együtt voltunk a templom előtti hatalmas lépcsőkön s az autón püspöki diszben érkező főpásztorunk elé sietve, kettesével vonultunk be a számunkra fenntartott helyeinkre.

Az impozáns menet, az elől haladó püspök méltóságteljes alakjával általános feltünést keltett.

Mindenütt mondogatták a derék speyeriek, persze németül: „a mi magyar vendégeink".

Mintegy 4000-en lehettek a templomban, mikor az istenitisztelet megkezdődött. Közéneklés zugottzengett a boltozatok alatt s bizony egy éneket végigénekeltek az összes verseivel, nemcsak a két versét, mint ahogy mi nálunk szokták; majd a helybeli lelkész imát mondott s az Apostoli hitvallást olvasta, utána egy 200 tagu vegyes kórus gyönyörüen énekelt, melynek végső akkordjainál

megjelent a szószéken Baltazár Dezső püspökünk hatalmas alakja, kezében az aranyszegélyü bibliával, vállán nehéz sujtásu palástjával, teljes magyar református püspöki ornátusban

s mikor minden szem várakozásteljesen feléje szegződött: biztos és nyugodt hangon, kifogástalan német nyelven előfohászt mond, majd alapige gyanánt felolvassa a János evangéliuma XX. részének 22-ik versét: „Vegyetek Szentlelket" s belékezd hatalmasan felépitett egyházi beszédébe, melyet a világ legnagyobb egyházi szónokai hallgattak végig s a legteljesebb figyelemmel kisérték minden mondatát. A beszéd, mely 20 percig tartott, mélységes hatást váltott ki nemcsak a hallgatóság legszélesebb rétegeiben, hanem a legelőkelőbb egyházi és lelkészi körökben is, kik az istenitisztelet végeztével a püspököt elismerésükkel halmozták el.

Sőt még aznap délután a helybeli hatalmas protestáns nőegylet egy külön 50 tagu küldöttsége kereste fel a püspököt és meghatottan mondottak hálás köszönetet a predikációért.

Nem is gondoltuk, mondották könnyezve, hogy egy magyar püspök német nyelven ugy a szivünkhöz tudjon szólani.

Az istenitiszteletnek még egyéb szép részei is voltak: végezetül ujból Baltazár püspök mondott áldást a hatalmas gyülekezetre. Kivonultunk a templomból s a lépcsőkön felállva lefotografáltak bennünket.

A püspököt speyeri tartózkodása alatt a pfalzi főegyházi látja vendégül s a templom előtt megérkezésekor dr. Fleischmann, a főegyházi tanács elnöke fogadta s kalauzolta kiséretével a templomba. A jelenlevő külföldi egyházi képviselők közül, kik a világ minden részéből sereglettek össze,

egyetlen egy sem jelent meg oly fényes és impozáns kisérettel, mint Baltazár Dezső,

kit a magyar honi ref. egyház legkiválóbb papjai kisértek el Speyerba s szolgáltatták neki a méltó keretet a protestáció fenséges ünnepélyén.

Aznap délután 109 kilométeres kirándulást tettünk Speyerből Worms városba s onnan Ludwigshafenbe, Manheimba és Schwetzingenbe. — Wormsban megnéztük a felséges Luther emléket, a világ egyik legszebb és legkifejezőbb szoborcsoportozatát, mely az egész reformáció megindulását, kifejlődését müvészi kivitelben mutatja be, kőben és bronzban. Önkéntelenül tört elő ajkainkról Luther hatalmas éneke:

„Erős várunk nékünk az Isten!"

A mi magyar zsolozsmás énekünk akkordjaiba lassanként beleszendült a megihletett és pünkösdöt ünneplő wormsi német atyafiaknak áhitatos német nyelvü éneklése. Talán sohse történt még az meg, hogy pünkösd ünnepén magyar és német nyelven együtt zendüljön meg a Luther éneke, két nemzet fiainak az ajakán a reformáció bölcsőjénél. Mert azon a helyen is állottunk, ahol Luther egykor ezeket a szavakat mondotta a világ leghatalmasabb uralkodója, V. Károly császár előtt: „Itt állok, másként nem tehetek, Isten engem ugy segéljen!"

(Baja Mihály.)

A 400 KILOMÉTERES AUTÓVERSENY RÉSZTVEVŐI SZOMBATON ROBOGNAK KERESZTÜL DEBRECENEN.

A nemzetközi sportvilág, valamint az összes országok motorkerékpárosai rendkivül nagy érdeklődést tanusitanak az ADAC (Algemeine Deutsche Automobil Club) versenye iránt, melyet nemcsak a jelentkezett csoport (18) és a vezetők (110) nagy száma igazol, hanem az összes számbajövő országok sajtóinak nagy érdeklődése is.

Az Általános Német Automobil Klub 1929. május 17-én, pénteken Nürnbergben kezdte meg a nagyszabásu motorkerékpár versenyét, mely Közép- és Délkelet-Európán vezet keresztül. Az ADAC motorkerékpárverseny egyike a legnagyobb nemzetközi motorkerékpárversenyeknek, mely valaha az európai országokon keresztül vezetett. Vezető, záró, rendező és sajtókocsik kisérik a versenyt.

Ezen út a motorkerékpársport turisztikájának eszméjét szolgálja, a versenyzők képességét, valamint a kocsianyag jóságát teszi próbára.

A beutazandó út összhossza körülbelül 4000 km.

A versenyzők a következő városokon fognak keresztül haladni: Brünn, Budapest, Temesvár, Hermannstadt, Szeben, Bukarest, Medgyes, Nagyvárad, Kassa, Gleiwitz, Bautzen. A cél: Hannover.

A leghosszabb út Nürnbergtől—Brünnig, mely 479 km-t tesz ki. Az előirt átlagsebesség 35—50 km, mely az út minősége és a megfelelő értékelő csoporthoz való tartozás szerint lesz pontozva. A versenyzők május 25-én, szombaton a kora délelőtti órákban érkeznek Debrecenbe és minden itt tartózkodás nélkül tovább mennek Kassa felé.

Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Ujság. Közli az összes vasárnapi eseményeket és sporthireket.

Sport. Mindennemü nyári sport cikkek, dressek, fürdőruhák, fürdőövek, fürdősapkák, fürdőcipők stb. legelőnyösebb bevásárlási forrása az **Antalfy Gyula** sportáruháza Debrecen, Szent Anna ucca 10-12

A kassai vizsgálóbiró elmondotta, hogy vallották be a cigányok az emberevést

A cseh államügyész tiltakozott az ellen, hogy az emberevés vádját hangoztassák a tárgyaláson. — A vizsgálóbiró szerint megtalálták a megevett emberek csontjait.

Kassáról jelentik: A nagy cigányperben folytatták a tárgyalást és most a cigánylányok kihallgatására került a sor. Különböző szembesítések következtek, de a vádlottak megmaradtak tagadásuk mellett, egyik sem vállalta Imling meggyilkolását.

Boracsek Jaroszláv csendőrőrmester aki a nyomozást vezette, elmondotta, hogy az azóta meghalt Horváth József vallomása szerint Filke ölte meg Imling kereskedőt.

— Elbeszélte, hogy az országúton Filke Sándor vezetésével vándorolt a banda, amikor velük szembe jött Imling András. Filke alázatosan köszönt neki.

— Jó estét kívánok, legyen szíves adjon az úr nekem egy cigarettát.

Imling adott neki, mire Filke a háta mögé került és baltával rávágott Imling fejére. A boltos elbukott, erre odaugrott Hudák és még két baltacsapást mért a szerencsétlen emberre.

— A cigányok panaszkodnak, hogy a csendőrök ütötték, verték, kínozták őket. Igaz ez! — kérdi az őrmestertől az elnök.

— Kérem, mi nagyon jól tudjuk, hogy a cigányok mindig azt szokták mondani, hogy a csendőrök ütötték-verték őket, éppen ezért egy újjal sem nyúltunk hozzá egyikhez sem.

Aztán Izsó Péter vizsgálóbíró lép a terembe.

Izsó Péter volt az, aki a vizsgálatot vezette a cigányok ellen és akinek a vizsgálata során kerültek először napvilágra a szörnyűségek:

a cigányok nemcsak gyilkoltak, hanem meg isették áldozataikat.

Mindenki izgatott a teremben, csak a cigányok hallgatják közömbösen a vizsgálóbíró rendkivül érdekes vallomását:

— A cigányok mindent önként bevallottak nekem. Rendkivül meg voltam lepve, mert hiszen egész pályámon azt tapasztaltam, hogy a cigányok mindent letagadnak. Az volt az érzésem, hogy ezek a fiatal cigányok valakinek, talán Filke Sándor bandavezérnek a szuggesztiója alatt állanak. Ugy véltem, hogy már előzetesen felosztották maguk között a szerepeket.

Letartóztatásuk előtt cigány nagy gyűlést tartottak, amelyen megbeszélték, hogy ki hogyan fog védekezni.

A gyilkosságok egy-egyrészét vállalta mindegyik magára.

Filke Sándor nagyon cinikusan viselkedett és mindent beismert.

Most Friedlender Mór dr. védő felteszi a régóta várt kérdést, mely volta képpen Kassára hozta az egész világ sajtóját.

— Mondja meg a vizsgálóbíró úr, hogyan merült fel az emberevés gyanuja.

Megmozdul az egész terem és különösen egy ember lesz izgatott a csehszlovák államügyész.

— Jaj, abba bele is betegedtem, feleli a kérdésre a vizsgálóbíró.

— Mégis, hogy merült fel a vizsgálóbíró úrban először az emberevés gyanúja?

— Kutattunk egy eltünt asszony után, — mondja a vizsgálóbíró egyre-növekvő izgalomban. — Az asszony eltünt és nem tudtunk a nyomára jutni. Amikor a cigányokat elfogtuk és egymás után vallották a gyilkosságokat, megkérdeztük tőlük, hogy nem ütötték-e le ezt az asszonyt is? De bizony ezt az asszonyt is meggyilkoltuk, válaszolták a cigányok, olyan közömbös hangon, mintha csak egy halat fogtak volna ki a vizből.

— Hol a holtteste? — kérdeztem tőlük. — Megettük, válaszolták nyugodtan. Rajtam végig szaladt a hideg, — folytatja a vallomását a vizsgálóbíró és most már rájuk támadtam, hogy hol vannak az Istenért, ezeknek az embereknek a csontjai? A csontokat csak nem ettétek meg? — kérdeztem elszörnyűködve tőlük.

— Nem, felelték a cigányok, a

csontokat elástuk.

Én természetesen megkérdeztem, hogy hová ásták el, mire ők megjelöltek két-három helyet.

— Azonnal kiszálltunk a csendőrök kel és ástunk azokon a helyeken, a csontokat azonban nem találtuk meg. Öt helyet is mondtak, ott is ástunk, de egyik helyen sem találtunk csontokat.

— Rájuk kiálltottam: „Hazudtok cigányok, hazudtok, ti nem ettetek embereket".

— A cigányok azonban kitartottak amellett, hogy ők megették áldozataik egyrészét. „Nem hazudunk, mondották, csak nem emlékszünk pontosan hogy hol ástuk el a csontokat?

— Már azt hittem, hogy ténleg tökéletes hazugság ez, amikor

jelentkezett egy tanú, aki látta, amikor a cigányok csontokat ástak el.

— Ez a tanu megmondotta, hogy hova ásták el a csontokat a cigányok.

— Felástuk a földet és csakugyan megtaláltuk az emberi csontokat. Azonnal orvosok vizsgálták meg

s egyes orvosi vélemények szerint lehet beszélni arról, hogy megfőtt emberi csontok ezek.

Az izgalom még csak növekszik, amikor

felpattan az ügyész és hevesen tiltakozik az ellen, hogy a tárgyalóteremben az emberevés vádját felhozzák.

— Ilyen nevetséges vádakat nem lehet itt felhozni, mondja a vád képviselője, a csehszlovák ügyész.

A védő azonban nem hagyja magát.

— Itt az az érdek, — mondja, — hogy a tiszta igazság napvilág elé kerüljön. Az emberevés ügyét igenis tisztázni kell, nem a szenzáció kedvéért. Tisztázni kell, hogy emberevők-e ezek, mert akkor egész más szempontok szerint kell nézni.

Tisztázni kell a főtárgyaláson, hogy emberevők között élünk-e?

Én leszek a legboldogabb ha kiderül, hogy nem ettek embereket a vádlottak

Most egy másik védő veszi át a kérdés fonalát és

ő is az emberevésről kérdez.

— Nem volt-e az az impressziója a vizsgálóbíró úrnak, hogy az a tanú is, aki az emberevésről szólott és a vádlottak is feltünési viszketegségből beszéltek? Azt hitték primitiv eszközökkel, hogy igy világhírnévre tesznek szert és esetleg megszabadulnak a büntetéstől.

— Nem tudom megmondani precizen — válaszolta a vizsgálóbíró, azonban annyit mondhatok, hogy

én nem hittem el a cigányoknak, hogy embert ettek és ma sem hiszem, erre nincs is bizonyíték.

— Hát ha nem hitte el a vizsgálóbíró úr, akkor miért betegedett bele?

— kérdezte az egyik védő, azonban a vizsgálóbíró erre a kérdésre nem felelt, hanem igy fejezte be vallomását:

— Filke, Sobri Jóskának képzelte magát és ő instruálta a többi vádlottakat is. Az bizonyos, hogy a fogházban nem érintkezhettek egymással, ott nem adhatott nekik tanácsokat, de mielőtt letartóztatták volna volna őket a szepsi híd alatt, cigánynagygyülést tartottak, ahol megbeszélték a tovabbi gyilkosságokat s a védek[illegible] tervét is megbeszélték.

A vizsgálóbíró kihallgatása ezzel véget ért.

Egy cseh tüzérezredes feleségét meggyilkolta a tisztiszolga

Kassa, május 23. Varannóban tegnap délután borzalmas gyilkosság történt:

a varannói tüzérezred parancsnokának, Paclik alezredesnek a feleségét ismeretlen tettesek meggyilkolták.

Az alezredesné tegnap Prágába akart utazni férje után, aki a cseh fővárosban katonai kurzuson vett részt. Délben ebédre várták Pacliknét a varannói tiszti étkezdében, minthogy azonban késett, két tüzértiszt érte ment a lakására. Kopogtatásukra azonban senki sem nyitott ajtót, mire az egyik tiszt az ablakon át benézett a lakásba. Borzalmas látvány tárult eléje.

Hatalmas vértócsában ott feküdt a padlón az alezredes felesége.

A két tüzértiszt betörte a lakás ajtaját, csendőröket és orvosokat hívott. A vizsgálat megállapítása szerint

az asszonyt zuronnyal gyilkolták meg, amely teljesen szétmarcangolta a keblét.

A gyilkosság közelebbi részleteit még nem sikerült megállapítani és még azt sem tudják pontosan, hogy *rablógyilkosság, vagy kéjgyilkosság esete forog-e fenn.*

A csendőrség és a rendőrség teljes apparátusal folytatja a nyomozást. A tettes még ismeretlen, valószínű, azonban, hogy a

borzalmas bünczelekményt az alezredes tisztiszolgája követte el, aki a gyilkosság után eltünt, magával vive puskáját és egy csomó éles töltényt.

ÉRTESITÉS

BLOCKNER J.

Hirdetőiroda

központi irodáit folyó évi május 1-ével

VÁROSHÁZ UCCA 10

szám alá helyezte át

Hirdetések
Előfizetések
Plakatirorás
Vetitések

Megbizható pontos kiszolgálás

◀ AUTOMATA

UJ TELEFON: **889-14**

Fiókok:
VI., Andrássy út 2. szám. Telefon: 232-45. szám.
VII., Erzsébet körút 12. szám. Telefon: 350-44.

A K. u. K. KADETTEN-SCHULE TERÜLETÉN HELYEZTÉK EL ANNAK IDEJÉN HENTZI EMLÉKMÜVÉT.

Kaptuk a következő sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Hentzi tábornokról irott cikkünkben az áll, hogy a hirhedt Hentzi emlékmüvet a budai disztérről a Ludovika Akadémia területére vitték és ott állitották fel.

Elképzelhető-e az, hogy az összes magyarság egyértelmüen föl ne zudult volna, hogy ezt a magyarságot oly mélyen sértő szobrot, az egyetlen honvéd tisztképző iskola területére állitják fel.

Igy is nagy volt a felháborodás, midőn az emlékmüvet a hüvösvölgyi k. u. k. Kadetten-schule (cs. és kir. hadapródiskola) területén helyezték el.

Tartoztam a helyreigazitással a Ludovika Akadémiának, melynek növendéke, — a honvédségnek, melynek aktiv katonája voltam és a történeti hüségnek is.

Teljes tisztelettel:

Czékmány Béla.

Levente sapka

Négyen voltak az állomás perronján Négyen, akik nem sokat adtak a sürgő-forgó városi emberre, akik csendesen meghúzódtak egy ablak mélyedés szögletében. Foltos volt a nadrágjuk, ko volt a kabátjuk, viharvert a kalapjuk, olyanok voltak, akiknek nem sok jut az élet örömeiből...

Nagy, csontos kezük tétlenül lógott kapa, kasza híjján. Álldogáltak és nézték egymás szomoru szegénységét, a nagy forgatagban. Egy katonaláda féle volt középütt s egypár elnyütt zsákból készített hátitarisznya, nagy búsúlással támaszkodott hozzá. Azt hiszem földi kincseik nagyrészét ez a podgyász képviselte.

Egyik közülök a láda mellé guggolt s nagy piszkálással kinyitotta. Elővett egy selyempapir-csomagot. Minden hajtogatásnál körülnézett. Egyet hajtott rajta s körülnézett. A többi már kíváncsian leste a csomag tartalmát. A gugoló csendesen bontogatta. Magyarosan, nyugodtan. Levente-sapka volt. Kivette. Megsímogatta a gyürődést. Megnézte előre nyujtott kezében elölről, megnézte oldalról. Megnyujtotta hosszában, meghuzgálta széltében. Rátette a ládára s felnézett a többire. Azok ragyogó szemmel nézték. Az ujjas zsebből előkerült a sastoll. Mellé tüzte. Megnézte így is. Szép volt, hetyke volt. A többiek nézték ezt az örömteljes bibelődést.

A vonatok ontották a városba tóduló népet. Csengettyüszó, fülsiketítő zsivaj nem izgatta őket. Rohant az egymást gyilkoló sokaság, de ők a levente-sapkának éltek. Ez volt nekik most minden. Pedig jókora legények voltak. Aki kivette a sapkát még mindig gugolt, mint egy sas a szirten.

Egyszer csak a fején termett a sapka. Féloldalvást, kacéran, ahogy csak a régimódi huszárok tudták feltenni. A mellét kinyomta, balkezét a combja mellé s a másikat a sapka mellé kapta — úgy gugolva — csak úgy csattant. Felnézett a többibe s szalutált. A többi nézte, kacagtak rajta egyet. Levette. Megnézte. Szó nélkül átvette a mellette álló. Mindenki ránézett most már. Ez is derék egy legény volt. Felcsapta a fejére, össze vágta a bokáját s szalutált. Óriási szalutálás volt. Mintha a király lett volna ott. Kuncogtak rajta egyet, de egy szót sem szóltak. Vissza adta a gugolónak. Az simított rajta s oda adta szó nélkül a harmadiknak. Ez is felpróbálta. Félrecsapva kihegyesedett alatta a kis pörge bajsza s villogott alatta a kis tatár szeme. Nagyszerüen állt a fején. Haptákba vágta magát és fellendítette csontos barna kezét a széléhez. Tisztelgett. Kacagtak rá egy jó nagyot.

A negyedik a guggoló háta mögött állt. Látszott rajta, hogy nagyon szeretne valamit. Mikor a többi kacagott. ő is úgy tett velük együtt. Kacagásából kiérzett az, hogy mondani szeretne valamit, de gyáva hozzá. Már-már bekerül a levente-sapka a papirosba, mikor végre meg mer szólalni... „Hagy próbálom én is..." Ránézett mind. Valósággal végig mérték. Lenézve, szánakozva, mert ennek keshedt, keskeny válla volt, sápadt volt az arca.

Ettől a tekintettől megsemmisülve, de még egyszer az összes bátorságát összeszedve suttogta: „Add már ide hékás, hagy próbálom én is..."

„Tee?..." Szólt a guggoló. Ettől a gunyos kiejtéstől nekem is ökölbe szorult a kezem s tótágast állt bennem a szánalom... „Fel?" „... Nesze hékás, adok egy cigarettát, ha ide adod..."

Kibontotta újból, a cigaretta a füle mögé került s oda adta végre a gönyének is.

Már akkor a negyedik is ott állt megmerevedve, vézna keze feszes tisztelgésbn remegett s fénytelen beteges szeme túlvilági gőggel nézett át a többin. A többiek kacagtak egyet szó nélkül, s ennek pedig a cigarettán megvett örömtől kipirult az arca...

Somorjai László.

Közel kétszáz rendbeli közokirathamisitással vádolja az ügyészség a volt derecskei előljárósági irnokot

A debreceni törvényszék a főkönyvek beszerzése végett elnapolta a fő tárgyalást.

Szenzációs bünügy tárgyalását kezdte meg csütörtökön délelőtt a debreceni büntetőtörvényszék. — **Bozsán** Béla 25 éves fiatalember került a vádlottak padjára **közel kétszáz rendbeli közokirathamisitással, továbbá hat renbeli sikkasztással vádolva.** Az érdekes és szokatlanul nagyarányu bünügy részletei a következők:

Bozsán Béla 1925-től kezdődőleg a derecskei előljáróságnál volt alkalmazva mint irnok. Esküt nem tett. Ilyen minőségében hatáskörébe tartozott az adók beszedése, a mely kötelességét eleinte kifogástalanul teljesitette is.

Később azonban megváltozott a becsületessége is mint hivatalnok. Megkezdte a sikkasztásokat. Ezeket ugy követte el, hogy **a kezei közé beszolgáltatott pénzt nem egészében jutatta el rendeltetési helyére. — Igy Lehoczky József, Gold József, Grosszmann Lajos, Beke István, Sebestyén Kálmán és Guttmann Miklós által befizetett adókból többszáz pengőt magának tartott meg.**

A sikkasztásokat természetesen nyomon követte a közokirathamisitások tömege is. **Bozsán Béla, hogy a sikkasztásokat palástolja, ugy a pénztári főkönyvben, mint a felek adókönyvecskéiben egész számoszlopokat hamisitott meg, számokat kivakart, egyes számokat az összegek elébe irt és igy teljesen meghamisitotta a főkönyv tartalmát. Ezáltal 191 rendbeli közokirathamisitást követett el.**

Bozsán Béla meglehetősen sokáig tudta leplezni bünös üzelmeit. 1928-ban az adóhivatal szolgálatába lépett. Ebben az időben ment ki Derecskére Korody helyettes pénzügyigazgató rovancsolást tartani. **Most kiderültek a bünselekmények, a megtévedt hivatalnokot azonnal elmozditották hivatalából és megindult ellene a bünvádi eljárás.**

Ebben az ügyben tegnap tartotta meg az első főtárgyalást a debreceni törvényszéknek dr Jankovich Jenő tanácselnök elnöklete alatt működő büntetőtanácsa. A vádat dr Kádár István kir. ügyész képviselte, a vádlott védelmét dr Fráter Pál ügyvéd látta el. A letartóztatásban lévő vádlottat szuronyos börtönőr vezette fel a fogházból.

A vádirat felolvasása után a vádlott nyilatkozott a bünselekményekre. Részben beismerő vallomást tett, azonban kijelentette, hogy minden egyes esetre vonatkozólag csak akkor tud nyilatkozni, ha a főkönyvet látja. Hiszen több hamasitás még 1924-ből datálódik, amikor ő még nem is volt a községházánál.

A törvényszék a tanuk kihallgatását meg sem kezdte, hanem elrendelte a derecskei adófőkönyv, a pénztári napló beszerzését és egy könyvszakértő meghallgatását. Evégből a főtárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

Kurir Garage

Debrecen, Varga ucca 27.
Telefon éjjel napal 11—41.
Számozatlan csukkott és nyitott bérautomobilok városban, vidékre, külföldi túrákra és alkalmi utakra, valamint pauschale fuvarok — **bármikor** a legjutányosabb árban megrendelhetők.

Magános nő,
aki jól főz, azonnal alkalmazást nyerhet. Ajánlkozók forduljanak személyesen vagy irásban a **Leventeház gondnokságához, Berettyóujfalu.**

A könny

Irta: *Kutassy Kató.*

„Az óriás képe elfér
Egy harmatcseppben, hogyha tiszta."

Vajda J.

Igy fér el egyetlen könnycseppben az egész asszonyi élet értéke, lemondása, sóvárgása, vágya, célja, szavakkal ki nem fejezhető fájdalma és leheletfinom, csodálatosan szép, szomorú és tökéletes öröme.

A könny és a nő, egy anyaméhből születtek... Éppen ezért nem kell bővebben magyarázni, hogy az asszonyi életben milyen nagy jelentősége van a könnynek, mert ez annyira ősi és annyira természetes, hogy magyarázat nélkül is megérti minden asszony, sőt minden valamire való férfi is...

A könny az igazi jóság, az igazi megértés melegágya... Éppen ezért azok a nők, akiknek nincs könny a lelkük mélyén, nem tudnak igazán jók, igazán megértők, igazán asszonyok lenni soha.

A könny megkönnyebbülés... A legnagyobb indulatok, a leglélekrázóbb fájdalmak súlyban kifejezhetetlen terhét oldja le rólunk s érzésvilágunk földrengéseit úgy kiszabályozza, hogy utána helyreáll a nyugalom, a béke.

A könny érezteti meg velünk mások szenvedését, a könny ráz fel bennünket önmagunkból s kicsinyes, gonosz, irígy önzésünk helyett jóságra, megértésre, nemességre tanít.

A könny az erő, amely száz megbotlás, száz elesés, száz csapás után is újra felemel és újra képessé tesz bennünket arra, hogy újra kezdjük a harcot az élettel és önmagunkkal. A könny tanít a saját értékünk megismerésére s ha magunkba zárkózottan, önmagunknak gyónva visszafelé indulunk az életünk országútján, a könny a világító lámpásunk, az erősségünk.

A könny az élet legnagyobb ajándéka, amit az asszonynak adott s éppen annyira velejárója és elengedhetetlen tartozéka a nőnek, mint a boldogság utáni vágyakozás.

A Kezdet és a Vég könnyben fürdik... Kezdet és a Vég, amelyben nincs hazugság, nincs rang, nincs vagyon, társadalmi előítélet, különbség és etikett, csak megmásíthatatlan, letagadhatatlan törvényszerüség.

A férfi nem szereti és nem érti meg az asszonykönnyeket. Mint ahogyan nem szereti és nem ért meg semmit, ami idegen tőle, ami érthetetlen neki. Megalázónak tartja önmagára, árulónak önmaga ellen, mert tagadhatatlan, de való, hogy az asszonykönnyek legnagyobb része férfiért hullott és férfiért fog elhullani.

A férfi tehetetlen és tanácstalan a síró asszonnyal szemben. Van akit dühbe hoz közülök a könny, van aki nem törődik vele, van aki elmenekül a látása elől s van még egy negyedik fajta is, ez azonban olyan ritka, hogy nem is igen lehet a többivel együtt említeni. Ez az, aki megérti a könnyet s aki orvosságot keres a gyógyítására.

Az első, ráordít a nőre: Ne bosszantson a könnyeivel. — Ez az önző, alantas érzésű, igaztalan férfi, aki még az asszony fájdalmában is a saját kényelmét, a saját nyugalmát félti.

A második, legyint egyet: Ismerjük ezt a fegyvert. — Ez a cinikus, lelketlen férfi, aki még az elsőnél is értéktelenebb.

A harmadiknak fáj a könny: Nem birom ha sír. — Ez a jó, a gyöngédlelkű férfi, aki érzi a könnyet és fél, hogy engedni találna neki.

A negyedik, nem szól egy szót sem, csak megértően magához öleli az asszonyt és gyengéden, védelmet adóan végigsímít a fején. Ez a bölcs, a szerető, az erős jó férfi, aki joggal birtokolja az asszony felett a felsőbbséget, mert valóban a támasza, a védelmet adója neki.

Emellett a férfi mellett felszáradnak a könnyek, mosollyá válik a sírás s az asszony azzal a hittel köszöni meg a vígasztalást — még ha a férfi volt is a könnynek az okozója — hogy a dédelgető, megértő szeretetért érdemes volt sírni, érdemes volt szenvedni, mert a szenvedés, a megkönnyebbülésen kívül azt a biztos tudatot is hozta neki, hogy a férfira nemcsak külső, de belső és éppen ezért a fontosabb dolgokban is mindig, feltétlenül támaszkodhat.

Az ilyen férfi azonban felette ritka.

Ez azonban korántsem a férfi bűne, mert szomorú, de igaz, hogy az asszony maga rontotta le a könny értékét és jelentőségét.

Rengeteg asszony van ugyanis, aki nem fájdalomból, nem lelki kényszerből és nem belső megkönnyebbülésből sír, hanem, aki fegyvernek használja a könnyet a férfi gyengesége ellen. Ezenkívül van, aki dacból sír, aki komédiából sír, aki bizonyos külső célzattal sír s még több, — aki érdekből sír...

Ez a sírás azonban nem igazi sírás s az a nő, aki igy sír, előbb vagy utóbb, de bizonyosan úgy jár, mint a farkast kiabáló mesebeli pásztorgyerek: mikor igazán lesz sírnivalója, senki sem fog hitelt adni neki és magára maradva, összeomlik a fájdalma súlya alatt...

Az igazi sírás, az igazi asszonyi könny, a legmegváltóbb erő, amely a női lélek gyöngédségének legigazibb biztosítéka. Kis szelep a túlfeszített gőzkazánon, amely nélkül elkerülhetetlenek volnának a kártékony, pusztító robbanások. Éppen ezért vigyázni kell és nem szabad lenézni, nem szabad kigunyolni a könnyet, mert a meg nem értett könny éppen úgy, mint a visszafojtott könny, a lélek legveszedelmesebb, legpusztítóbb áradása.

Az igazi könny szent. Szent annak, aki sírja és szent kell legyen annak is, aki miatt felfakad...

A szigurancia bezáratta a gyulafehérvári katholikus és református templomokat

Majláth püspököt megzavarták miséjében.

Kolozsvár, május 23. Az erdélyi magyar kisebbségi sajtó a gyulafehérvári egyesülési ünnepségek alkalmával tartott beszédeket kommentálva, megállapítja, hogy a szónokok teljesen megfeledkeztek azokról a határozatokról, amelyeket az 1918. évben a mostani ünnepség szinhelyén hoztak és amelyek teljes szabdságot ,egyenlőséget ígértek a román uralom alatt élő összes népeknek, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül.

A Brassói Lapok szerint ez az ünnep kitűnő alkalom lett volna ara, hogy Maniuék, akik évtizedekig ellenzéki oldalon voltak, újból hitet tegyenek az annyit hangoztatott és soha meg nem valósított gyulafehérvári határozatok mellett. Az ünnepen egyetlen jelentős megnyugtató szólam sem hangzott el, a romániai ötödfélmilliós kisebbség részére.

Az Erdélyi Hirlap megállapítja, hogy az ünnepi szónoklatok során teljesen megfeledkeztek a kisebbségekről. A Keleti Ujság a félhivatalos jelentés által kiemelt szólamokkal szemben, amelyek a kisebbségek egyenjogúságát hangoztatták, megállapítja, hogy a szigurancia közegei erőszakosan behatoltak a gyulafehérvári római katolikus és protestáns templomokba, amelyeket kiürítettek, bezárták és olyan tapintatlanul, hogy Majlát gróf püspököt is durván megzavarták miséjében.

Szobrot állitanak Budapesten Nagyatádi Szabó Istvánnak

Budapestről jelentik: Nagyatádi Szabó István régi pártjának tagjai már hónapokkal ezelőtt mozgalmat indítottak Nagyatádi szobrának felállítására. Végrehajtóbizottság alakult, amelynek immár rendelkezésére is áll az a huszonötezer pengő, amelyet a szobor felállításának költségei igénybe vesznek.

Nagyatádi szobrát Horvay János fogja elkészíteni és a szoborleleplező ünnepséget a jövő évben rendezik meg. A szobrot a földmívelésügyi minisztérium főbejárától balra lévő kis kertben helyezi kel.

Az álló szoboralak balkezébe törvénytekercs kerül, amely a kisgazdatársadalomnak a törvényhozásba való bevonulását szimbolizálja. A szobor talapzatának három oldalát domborművek fogják díszíteni. Ezek közül a középső azt a jelenetet fogja ábrázolni, amint a földmíves társadalom kezet fog az intelligenciával, a két szélső dombormű pedig szántó földmívest, illetve arató földmívespárt fog ábrázolni.

Olaszország nem ujitja meg a szerződést Jugoszláviával

Mussolini szerint a szerződés értéktelenné vált.

Róma, május 23. A kamara a külügyminisztérium költségvetését részletes vita után elfogadta.

Mussolini az elhangzott beszédekre adott válaszában kijelentette, hogy a külügyminisztérium személyzetét teljesen megujitották, ugy hogy ma valamennyi funkcionáriusnak érzése az, hogy a győzelmes és fasiszta Olaszországot képviseli.

A külügyminisztérium tevékenységére áttérve **Mussolini** hangoztatta

az olasz-magyar kereskedelmi szerződés,

az olasz-abesszíniai barátsáo, a Finnországgal kötött egyeztető szerződés, a Kellog-paktum és az olasz-svéd szerződés jelentőségét. Rodus és a dodekanózosi szigetek birtokáról szólva Mussolini kijelentette, hogy ez a legnagyobb eredménye a fascista politikának. Szükségesnek látszott annak kijelentése, hogy egy szigetről, de még egy szikláról sem fogunk lemondani. Ez azonban nem akadályozza meg Görögországgal szemben a nyilt és őszinte barátsági politikát.

A Jugoszláviához való viszonyról kijelentette a miniszterelnök, hogy

a helyzet figyelmességet, nyugalmat és hidegvért követel. Az 1924. évi barátsági szerződést nem ujitottuk meg, mert a szerződés még lejárta előtt értéktelenné vált.

Ennek ellenére a bizonyos oldalról várt válság nem következett be.

— Mi — mondotta Mussolini — nyugodtan nézünk az események fejlődése elé, anélkül, hogy illuziókban ringatnók magukat, de anélkül is azonban, hogy reménynyünket vesztenők abban a tekintetben, hogy Jugoszlávia vezető körei végül őszinte barátsági politikát kezdenek Olaszországgal szemben.

A jóvátételi kérdésben oly egyezmény jött létre, amelyben megfelelő módon figyelembe veszik az olasz érdekeket.

A miniszterelnök végül hangoztatta Olaszország presztizsének növekedését az egész világon abban az időben, amikor az olasz nép már egyesült és nem forgácsolódik szét pártviszályok, sztrájkok és állandó zavarok következtében. Feltehetjük, hogy a fascista rendszer további fennállásával Olaszországot holnap még jobban respektáljk és szükség esetén félnek is tőle.

Mussolini beszédét a kamara szünni nem akaró lelkesedéssel fogadta.

ZOMBORBAN FELAKASZTOTTAK EGY RABLÓGYILKOST.

Zomborból jelentik Brankov Zsarko cipészlegényt, aki számos betörést s rablógyilkosságot követett el — akit ezért a zombori törvényszék halálra ítélt, ma hajnalban felakasztották. Brankov halál küzdelme 9 percig tartott.

47 fillér 1 kerékpár

1 napi részlete, ha nálam

Atlas, Opel, Torpedo, Presto, Lifag

világmárkás kerékpárt vásárol **18 havi részletre**

Soltész, Püspöki palota, II. kapu, 20. Telefon 12-59. szám.

Erdekes részletek a Zeppelin indulásáról

Az éjszakai órákban Párisból ujabb részleteket jelentenek a Zeppelin indulásáról.

Fél 7 órakor teherautókon több század katona érkezett a repülőtérre, majd 7 órakor maga Eckener kapitány is megérkezett Cloudius követségi tanácsos kiséretében. Hammon kapitány, a repülőtér parancsnoka üdvözölte, majd a hangárhoz siettek.

Általános feltünést keltett egy kis majom, amelyet a clos-te-cagnesi állatkert -gazgatósága ajándékozott a léghajónak, viszonzásul egy gorilláért, amelyet Amerikába kellett volna vinnie a Zeppelinnek, de amelyet a leszállás után Clos-Te-Cagnes városka állatkertjének adtak.

A hangárnál Eckener dr kijelentette, hogy a Zeppelin egy óra mulva minden körülmények között elindul. 7 óra 40 perckor mindenki beszállt a léghajó gondoláiba, az összekötő hidra Hammon kapitány lépett legutoljára. Ezután megmérték a léhgajót, majd 8 óra felé vizkibocsátással könynyítettek rajta, végre pontban 8 órakor kivonszolták a hangárból.

A köteleket körülbelül 200 katona fogta. Pontosan 8 órakor felhangzott Eckener dr kiáltása :

— Mindent elengedni ! Amit Hammon franciául megismételt :

— Lassez tout ! — Mire a léghajó lassan és méltóságteljesen a levegőbe emelkedett. Az összes utasok a kabinok ablakainál állottak, a földről és a léghajóról egyaránt kiáltások hangzottak :

— Au revoire !

— Viszontlátásra !

A francia tisztek tisztelegtek.

Fél 12 órakor Valencia felett látták a Zeppelint, óránként 100 kilométer sebességgel haladt 400 méter magasságban.

Mi mindent összebeszélnek a cseh képviselőházban

Nem! Nem! Soha! — mondotta Spacsek Péter cseh képviselő a magyar revizios törekvésekre.

Prágából jelenti tudósitónk, — hogy a cseh képviselőház tegnapi ülésén **Spacsek** Péter képviselő sulyos támadást intézett Magyarország ellen a magyar reviziósmozgalommal kapcsolatban. — A képviselő ur, aki egyébként a cseh nemzeti demokrata párt tagja, nagy szónoki hévvel kijelentette, hogy

az igaztalan és indokolatlan magyar revizios mozgalomra csak a magyarok ismert csatakiáltásával lehet válaszolni, hogy „Nem! Nem! Soha!".

Ugy látszik, hogy Spacsek képviselő ur rájött arra, hogy már csak kiabálni lehet a magyar igazság ellen, — bár megsughatjuk neki, hogy azt sem nagyon érdemes, mert kiabálással még senki nem üzte vissza a Napot...

Beszéde további folyamán Benes külügyminiszternek köszönetet mondott, hogy az ország érdekeit olyan jól megvédi, majd ujra nekibuzdult és vitézül kijelentette, hogy

„egy lépésnyit sem adnak visz sza Magyarországnak a drága cseh véren szerzett földből!"

Tudomásunk szerint ugyan azért a földért nem sok cseh vér folyt el..., de annál több magyar.

Végül éltette a megujitott barátságos viszonyt, amely

hivatva van megvédelmezni a kisantant államait „a magyarok területi éhsége" ellen

és amely kétségkivül vigyázni fog arra, hogy a békeszerződéseken csorbulás ne essék és hogy a régi határok megmaradjanak.

A vad kapkodás láttára, amely a sikertelen kisantant konferenciát követi, kénytelenek vagyunk megállapitani : Spacsek képviselő úr, ön és barátai egy kicsit félnek !...

RUDUGRÁS KÖZBEN KARJÁT TÖRTE EGY GIMNÁZISTA

Tegnap délután fél hat órakor sulyos szerencsétlenség történt a református főgimnáziumban. Nagy László 18 éves ötödik gimnázista tanuló az intézet udvarán tornászott. Rudugrás közben egyszerre három méter magasból olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy jobb felső karját eltörte. Jajjkiáltásaira azonnal köré gyültek az intézet többi növendékei és segítenek akartak a szenvedő fiun. Amikor látták, hogy sulyos balesetről van szó, telefonáltak a mentőknek, akik Nagy Lászlót kiszállították a sebészeti klinikára, ahol szerencsétlenül járt tanuló karját gipszbe tették. Első segélynyujtás után a mentők Nagy Lászlót a Kollégiumban lévő lakására szállitották. Állapota nem sulyos.

A VONAT ELGÁZOLTA ANYÁT ÉS GYERMEKÉT.

Az anya meghalt, a gyermek megsebesült.

Budapest, május 23. **Csütörtökön este felé a kőbányai felső pályaudvaron egy tehervonat halálra gázolta Kenderes Ferencné, 20—25 év körüli asszonyt, egy MÁV tisztviselő feleségét aki 3 éves, Ibolyka nevü kis leányával együtt haladt keresztül a pályán. A leánykát sulyos zuzódásokkal a Fehérkereszt kórházba szállitották.**

A MAGYARÓVÁRI OLIMPIÁSZ.

Magyaróvárról jelentik: A magyaróvári gazdák olimpiászára a nevezés jól sikerült. Óvárott nagy előkészületek folynak a holnapi jubileumi versenyekre. Footbali-torna is lesz Debrecen és Óvár gazdacsapata között.

Junius 2-tól kezdve minden vasárnap autóbuszt indit a Hév. a Hortobágyra

Könnyen megközelithetővé teszik a Hortobágyot. — Tegnap volt az autóbuszjárat közigazgatási bejárása.

A debreceni Helyi Érdekű Vasút agilis igazgatója, Gál Samu nagyszabású tervet dolgozott ki arra vonatkozólag, hogy a Hortobágyot intenzívebben bekapcsolja a Debrecen felé irányuló idegenforgalomba. Ennek a problémának első és legfontosabb kelléke természetesen az, hogy a közlekedés megfelelő legyen. Ezt a kérdést oldotta meg Gál Samu a HÉV vezérigazgatója, aki június 2-tól kezdve minden vasárnap külön autóbuszjáratot létesít a Hortbágyra, ahol aztán a kiutazóknak mindent megmutatnak, amiért a nagy magyar pusztára kimenni érdemes.

A városi tanács a maga részéről hozzájárult ehhez a tervhez és a tegnapi napon meg is tartották az autóbuszjáratok közigazgatási bejárását. Megállapították a megállóhelyeket és feltételes megállókat, sőt Ecsedi István egy. m. tanár azt is megmagyarázta, hogy az ideutazó idegeneknek miről és mit kell magyarázni, hogy minden szépségben és érdekességben gyönyörködhessenek.

Tegnap délelőtt a városháza elől indult el a HÉV autóbusza a Hortobágyra. — Erre az útra a HÉV meghívta a városi tanácsot; dr. Vásáry István polgármester vezetésével megjelentek: dr. Vargha Elemér h. polgármester, Zöld József főjegyző, dr. Csürös Ferenc, Vass Károly, dr. Balla Bertalan, Borsos József, Veress Géza tanácsnokok, Miszti Károly főügyész, dr. Való Antal polgármesteri titkár és Dömsödy Imre főispáni tatkár, a rendőrség részéről megjelentek: Porubszky főtanácsos, Tarr Lajos fogalmazó, a Hév részéről pedig Gál Samu igazgató és Bihary Lajos mérnök.

A Hortobágyon a csárdánál Nagy Sándor mátai biztos és a ménesmester fogadták a tanácsot és a bizottságot, mely autóbuszon bejárta a látnivaló helyeket. Így megtekintették többek között a Mátán lévő melegforrást is, ahol kevés költséggel nagyon értékes strandfürdőt lehetne építeni, mert a 37 fokos hőforrás olyan bő, hogy kitűnően el tudná látni a fürdőt vízzel.

Megtekintették a jószágállományt is és a híres és ritka szép hortobágyi kilenclyukú hidat és annak környékét. Itt is igen életre való volna annak az ötletnek megvalósítása, hogy a kiutazó közönség szórakoztatására csolnakokat tartsanak a folyó partján. Nyilvánvaló ugyanis, hogy aki a Hortobágyra kimegy, vagy fürödni szeretne, vagy legalább is csolnakázni. Üzletileg is jól kifizetné magát, ha mindkét szórakozási alkalmat megteremtenék.

A szemle és bejárás után a csárdában a HÉV ebédet adott, mely ízletességével bármelyik debreceni vendéglőnek is becsületére válna. A csárda hűs helyiségeiben a városiak nagyon jól érezték magukat, ami abban is kifejezésre jutott, hogy amikor Gál Samu igazgató felköszöntötte dr. Vásáry polgármestert, egymást érték a szellemes pohárköszöntők.

Vásáry István dr. polgármester elismerésel szólt Gál Samu igazgatóról, aki ime lehetővé tette, hogy akik gyönyörködni akarnak a Hortobágy szépségeiben, ezt meg tehessék. Utalt arra, hogy az ideigeneknek elsősorban azt kell megmutatni — amire Ecsedi a tanu — hogy ez a végtelen nagy pusztaság azért áll így itt, mert a magyar községek és falvak a Nyugatért folyt török-tatár harcok alatt elpusztultak. Ezt tették tehát a magyarok, hogy a nyugati államok békésen fejlődhessenek kulturában és gazdaságilag. Tizenkét község esett áldozatul ennek a hadakozásnak. Azért nincs tehát a Hortobágyon sehol semmi, mert — náluk van nagyon sok, amit nem ők teremtettek meg maguknak, hanem mi teremtettük meg a mi városaink elpusztulásával és mi tartottuk meg az övéket nekik. Ami itt elpusztult, az hozzájuk vándorolt át.

Végül sikert kívánt a HÉV-nek az új és úttörő munkájához.

Ezután kellemes hangulatban egymásután szólaltak fel Csürös, Vass Károly tanácsnokok és Miszti főügyész.

Ebéd után a tanács tagjai meglátogatták a már január óta kint időző Boromissza Tibor festőművészt és sokáig elgyönyörködtek remekműveiben. Boromisza valósággal együtt él a Hortobágy lelkével és olyan impressziókat vet vászonra, melyek még óriási feltűnést fognak kelteni.

Ugyancsak kint volt a Hortobágyon Karai Sándorné, Nina Arkina norvég ujságírónő és dr. Keresztessy Kiss Józsefné társaságában, aki férjével együtt autón ment ki a pusztára.

Nina Arkina angol nyelven sokáig beszélgetett dr. Vásáry polgármesterrel, majd több fényképfelvételt is készített a Boromisza hortobágyi portréiról.

A közigazgatási bejárásban résztvettek délután fél 4 órakor indultak vissza a csárdától és 5 óra előtt értek Debrecenbe.

A 6. vegyesdandár nyári programmja

A dunántuli nagy hadgyakorlatokon nem vesznek részt a 6. vegyesdandár csapatai.

Mint ismeretes, a 6. vegyesdandár tavaly nagyobb gyakorlatokon vett részt, más csapatokkal együtt Eger vidékén, ezért a folyó évi dunántuli nagy hadgyakorlatokon nem vesznek részt a 6. vegyesdandár csapatai, de helyőrségeik közelében maradnak. — Mint illetékes helyről értesülünk, a gyalogság és tüzérség **augusztus közepétől szeptember közepéig** Nyirbátor—Nyiradony—Balkány vidékére kerül. A tüzérség ezt megelőzően Hajmáskéren végzi lőgyakorlatait. A 6. vegyesdandár csapata közül csupán a nyiregyházai 4. huszárezred vesz részt a dunántuli hadgyakorlatokon.

Meskó Zoltán akciót indított, hogy minden magyar embernek magyar neve legyen

Már eddig 38 képviselő csatlakozott a mozgalomhoz.

Budapestről jelentik: Meskó Zoltán országgyülési képviselő nagyarányu mozgalmat indított a névmagyarosítás megkönnyítése, általában ennek a nehéz kérdésnek végleges megoldása tárgyában. Meskó mozgalma általános szimpátiát keltett. Nemcsak a baloldalon, hanem a jobboldalon is igen sokan üdvözlik az akciót, amely a legfelsőbb körökben is helyeslésre talált.

A belügyi kormány tarthatatlan álláspontját egyre erőteljesebben igyekeznek megingatni azok a képviselők, akik Meskó Zoltán akcióját magukévá tették, Meskó felfogása ugyanis az, hogy a névmagyarosítást semmi körülmények között sem lehet érdemek megszerzéséhez kötni.

A névmagyarosításhoz minden magyar állampolgárnak abszolut joga van,

amelyet semmiféle feltételhez kötni nem lehet.

A mozgalom egyre jobban szélesedik. Már a parlamentben egész csoport jegecesedett ki, amelyből *megalakul a mozgalom végrehajtóbizottsága.*

Délelőtt ívet köröztek a folyosón, amelyet egymásután irtak alá a képviselők. Ezzel kapcsolatban *Meskó* Zoltán a következőket mondotta:

— Arról van szó, hogy megalakul az akció erőteljes megszervezése és propagálása céljából képviselőkből álló végrehajtó bizottság, amely a kérdéssel behatóan foglalkozik.

A jelszó: minden magyar embernek magyar neve legyen!

A mozgalom már eddig is fényes sikerrel járt, amennyiben a közel jövőben megalakítandó

országos végrehajtó bizottságba eddig a következő képviselők jelentették be irásban csatlakozásukat:

Puky Endre, a képviselőház alelnöke, Hajós Kálmán, Csák Károly, Dési Géza, Ötvös Lajos, Szabó Sándor, Kenéz Béla, Karafiáth Jenő, Kálnoki Bedő Sándor, Tóth Pál, Fejér Ottó, Jánossy Gábor, Turi Béla, Gálffy Dénes, Platthy György, Héjj Imre, Csizmadia András, Maróthy László, Láng János, Dukai Takács Géza, Szücs István, Éhn Kálmán, Gál Mihály, Frey Vilmos, Szabóky Jenő, Váry Albert, Szepesy Géza, Erdélyi Aladár, Kiss István, Perlaky György, Vasady Balogh György, Simon András, Kálmán Jenő, Tankovics János, Mihályfi Vilmos, Éry Márton és Nádossy Elek.

— Ez a harmincnyolc képviselő, mint látható, nemcsak az egységespárt, hanem a kereszténypárt soraiból is rekrutálódik. A mozgalom tovább folyik és egyre többen csatlakoznak hozzánk.

Fehértói
temetkezési vállalata
Dégenfeld-tér 4.
M. kir. Tisza István Egyetem klinikai szállitója. Telefon 11-85

Könyv

HÁROM MILLIÓ KOLDUS

Oláh György könyve.

Valami halk réműlet döbbenti meg az ember szívét, a torkát fájó érzés szorítja és a két szemét könnyek égetik, ahogy Oláh György könyvét olvassa. Árva magyarok koldusmilliói sorakoznak fel végeláthatatlan sorokban, mint sápadt kisértetek. A réműlet keze belemarkol az agyakba és félre veri a szívek harangját. Hirdeti pusztulását a magyar föld népének. Harminc millió magyarok álmodóira rádöbbenti a keserű valóságot: 3 millió koldus rettenetes volna egy 30 milliós nemzetnél is, mennyivel inkább az, az együttmaradt nyolc millió magyar között.

Mintha Meunier mesteri vésőjével faragná szavakba Oláh György a magyar föld robotosainak elnyütt férfiait, szikkadtmellű, szomorú asszonyait és koravén, csenevész gyermekeit és mintha Verescsagin palettjáról venné a könnyekkel kevert színeket, hogy a Sipka-szoros mindent eltemető elhagyatottságát, réműletét magyar vonatkozásban fesse elénk.

Körülvezet bennünket az országban. Megmutatja a Margitsziget vendéglőjének előkelő és előkelősködő közönségét. A színes lampionok, pirosan égő villanyfüzérek, dzseszbend, pezsgő hangulatában kavargó társaságot... Aztán a „rongytömegeket", akik a kapumélyedésben, épületállványok alatt hevernek, mert nincs számukra hajlék, ahová bemehetnének és nincs számukra ágy, amelyen gondterhelt fejüket lehajthatnák.

A 80 filléres asszony-napszámbérek és az 1 pengő huszas férfibérek világába, a 10, a 100.000 holdak árnyékába vezet bennünket s nemcsak a bogárhátu kunyhók rozoga ajtaját nyitja be, de felszakítja a kesergő, reményvesztett emberek lelkének legtitkosabb ajtaját is.

Apró mozaikok sorakoznak egymás mellé, hogy egységes képet adjanak. De nem a velencei mozaikok derűs, üdítő színeit kapjuk, hanem egy speciálisan magyar komorság vihartjelentő felhőtornyosulását. Nagybirtok, földreform, vagyonváltság, 30—40 kilométerről Pestre gyalogló napszámos földmunkások, piactéren naphosszat ácsorgó kubikosok, akik étlen-szomjan topognak reggeltől estig hidegben, esőben, csak ne kelljen a nélkülöző éhes, lerongyolódott család szenvedéseit látni.

Oláh György kétségtelenül nagy munkát végzett, amikor könyvét megírta s hogy ez az elismerésre méltó munka hasznossá is válhasson, mindenkinek meg kell szívlelni a könyvében elmondottakat, ha nem akarja, hogy a forradalom réme ujra itt harsonázzon és pusztítson.

A könyv ízléses kiállításban, finom papíron, művészi borítólappal a miskolci Magyar Jövő r.-t. kiadásában jelent meg s kapható minden jobb könyvkereskedésben. Ára 4 pengő.

BUTOROK
JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE IS
DEBRECENI FAIPAR ÉS FAFORGALMI RT.
KIRÁLY-UTCA 4. SZÁM.
(PONTOS CIMRE ÜGYELJÜNK)

A SZEPESI SZÖVETSÉG A PACI HONVÉD SIRNÁL.

Vasárnap lesz a hősök emléknapja. Ezt az egész ország egyházilag és társadalmilag megünnepli. A Szepesi Szövetség debreceni osztálya a hazafias megemlékezésnek ugy ad kifejezést, hogy felkeresi a paci erdő szélén levő honvéd sirt s azt megkoszoruzza. E sirban nyugszik Szarka Sándor honvéd hadnagy, aki 1849 augusztus 2-án a debreceni csatában megsebesült s menekülés közben egy tanyán, a Pac szélén meghalt. Sirját a Bach korszakban is sürün boritotta virág, később pedig emlékkő került fölébe. A reáliskola ifjusága éveken át október 6-án kereste fel a helyet, most a szepesiek a hősök napját használják fel kegyeletes megemlékezésre. Természetesen bárki csatlakozhatik a kiránduláshoz. Gyülekezés délelőtt 9 órakor, a nagy állomás melletti hidon, távolság másfél óra. Egy második csoport délután fél 3-kor indul, ugyanonnan. Vissza este 7 órakor. Étkezés hátizsákból. Gyermekek is jöhetnek.

MENNYIBE KERÜL A KÜLFÖLDÖN ELTEMETETT HŐSI HALOTTAK HAZASZÁLLITÁSA.

Jelentettük, hogy Olaszországból, Lengyelországból, Jugoszláviából és Romániából a belügyminisztérium hadisir osztályának közvetitésével haza lehet hozatni a háboruban ott elesett és eltemetett hősi halottakat. — Az eredeti terv szerint május 15-ikén járt volna le a jelentkezési határidő, de a belügyminisztérium ezt a határidőt május végére tolta ki.

Érdeklődtünk a háborus veszteségeket és hadisirokat nyilvántartó osztályon az akció sorsa felől. — Vitéz Posch Rezső tanácsostól, a csoport vezetőjétől megtudtuk, — hogy a külföldön eltemetett hőseink eddig megállapitott száma körülbelől háromszáznegyvenezer, de ez a szám két éven belül ötszázezerre fog emelkedni. Ugyanis Lengyelországból, Romániából és Jugoszláviából kapott névjegyzékek nagyon hiányosak és egy uj kataszter elkészitése mos van folyamatban. Ezután a munka után hősi halottaink hetvenöt százalékáról fogjuk tudni, hol vannak eltemetve.

A Magyarországon eltemetett hősök száma nyolvanezer, ebből fele magyar. Legnagyobbrészt a hősitemetőkben vannak eltemetve. — Harminc ilyen temető van. A legnagyobb hősi-temető a rákoskereszturi, tizennyolcezer sirral. A legnagyobb hadifogoly - temető Ostffyasszonyfán van ötezerhatszáz sirral. A hősi-temetők céljaira 1925 óta négyszázezer pengőn felül gyüjtöttek.

A külföldön eltemetett hősök hazaszállitására az egyes államokkal kötött egyezmények 25—75 százalék vasuti kedvezményt adnak. Eddig 117 kérvény érkezett be a hadisirosztályra hősi halottak hazaszállitására, Romániából 26, Lengyelországból 44, Olaszországból 21, Jugoszláviából 18, Csehszlovákiából 9, Ausztriából 2 hősi halottat akarnak hozzátartozóik exhumáltatni és hazahozatni. Az exhumálási és hazaszállitási költség csoportos szállitásnál, — Ausztriából körülbelől 300 pengő, Csehszlovákiából körülbelől 400 pengő, Olaszországból mintegy 450 pengő, román területről körülbelől 800 pengő, Jugoszláviából 600 pengő, Lengyelországból pedig körülbelől 1000 pengő.

Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Ujság. Közli az összes vasárnapi eseményeket és sporthireket.

A „Debreczen" ankétja a lakáskérdésről

(IV.)

A lakáskötöttség izzó kohójában már 12 év óta ég csonka hazánk városi polgársága. Ebben a lassu égésben egyaránt szenvednek ugy a háztulajdonosok, mint a bérlők. Lassan emésztődik szellemi, erkölcsi és anyagi életerejük. Lakó és háztulajdonos szemben állanak egymással, mint két ellenséges tábor. Mintha csak intézményesen volna közéjük ékelve az érdekellentétek szelleme, a turáni átok. 12 év óta próbálja a mindenkori kormány szétválasztani az egymás ellen küzdő feleket, a kapott sebeket gyógyitva. Eredménytelenül. A harc tovább folyik. Ujabb sebeket osztogatnak. Életenergiájuk folytonosan pusztul az áldatlan küzdelemben. A nagyok harcát figyelik a gyermekek is. Tanulnak sértegetni, gorombáskodni. Jellemük napról-napra alakul, formálódik. De milyen irányban!...

Nem vagyok jogtudós. De van józan itélőképességem s felebaráti szeretetem alapuló igazságérzetem.

Magasabb szempontokból, tárgyilagosan szeretnék e fontos kérdéshez hozzászólani:

1. Mi okozta a magántulajdon eme veszedelmes korlátozását?

Azt hiszem nem tévedek s talán nem is sok ellentmondásra talál, ha azt állitom, hogy a gyilkos háboru s a még gyilkosabb triánoni béke által teremtett nyomorult gazdasági helyzet. Jobb megoldás hiányában tehát átmeneti időre meg kellett fosztani a háztulajdonost legszentebb jogának gyakorlásától. A ház csak papiron az övé, de a terhe valóságban. Ezzel a lépéssel kezdődött a lakáskérdés kálváriája.

Ha a háboru s Trianon nemzeti szerencsétlenség, miért hárítottuk 12 év óta annak ódiumát egyesekre? Nem ritkán anyagilag is a gyengébbekre?

Ama lakóknál, akik 12 év óta kötött lakásban laknak s igazán nem tudnának többet fizetni a jelenlegi béreknél, gondoskodni kell! De az ő terhüket nem hagyhatjuk tovább egyes háztulajdonosok vállain. Mintha az ő nehéz helyzetük okozói kizárólag e háztulajdonosok lennének. Szerény véleményem szerint a háboru s Trianon által okozott terhek megszüntetésében, a természetes haladást és fejlődést gátló akadályok elhárításában e haza, közelebbről e város minden értéktulajdonosa tartozik jövedelme arányában résztvenni.

2. Minő helyzetet teremtett a jogfosztás?

A háztulajdonosnak felmondási joga nem lévén, tartozik türni lakója részéről minden lekicsinylést, sértő magatartást, sőt tettlegességet is, ha az nem tanuk előtt történik. Pedig azt kikerülni nem nehéz. Ezt a kényelmes helyzetet a lakók egy része ki is használja. Minden tisztelet adassék a másik résznek, mely a változott viszonyok között sem élt vissza helyzetével. De biozny a bírósági tárgyalások hány keserves perlekedésnek voltak lebonyolitói. S talán nem is mindig a legszerencsésebben! Hány kinos eset játszódott már le bírósági tárgyalás nélkül! Vagy hány lélekromboló eset lehet jelenleg is folyamatban?

Egy-egy lakásper hónapokig, sőt talán 1 évig is elhuzódhatik s a helyzet sok esetben marad a régi! Minden egyéb ingó -s ingatlan vagyon tulajdonosa rendelkezik a saját vagyonával, csak a kötött lakással bíró háztulajdonosok nem!

Ha a bérlő nem fizet s esetleg sikerül hosszu hónapok mulva sok költséggel kitenni, az illető 5—6 havi lakbérrel távozik. A tulajdonos örüljön, hogy megszabadult. Bár adóelengedést ilyen címen nem kérhet. Ellenben szivtelennek fogják nevezni, mert kiüldözte szegény lakóját.

Esetek vannak, amikor a lakónak ingó vagy ingatlan vagyona többet ér, mint a tulajdonos háza, mely összes vagyonát képezi. Azért a bérbeadó nem mondhat fel, mert ilyen pont a rendeletben nincs.

Nem ritkán háza is van a lakónak, tehát háztulajdonos, még ki is adja házát szabad bérek mellett. De azért ő kötött lakásban lakik. Jól érzi ott magát. Ő 17-es lakó, védi a törvény. Ilyen alapon sincs felmondás.

Hány esetben volna bizonyitható, hogy a lakónak több a jövedelme, vagy rendezettebb viszonyai vannak, mint lakásadójának. Nem baj, kötött lakó, felmondani nem lehet.

Az albérlettel üzérkedők egyenesen a házbér jövedelméből élnek! Nyilvánvaló, hogy nincs szükségük a lakásra, de joguk van azt albérletbe adni. A háztulajdonos hallgasson, felmondási joga nincs.

A háboru az emberek nagy részének erkölcsi itélőképességét, szokásait amugy is megrontott. Igényeit a ruházkodás, divat és az élvezetek terén megsokszorozta. Hányan vannak, akik 1—2 társadalmi rendfokozattal feltétlenül magasabbra értékelik magukat igazi mivoltuknál. S ezt ki is mutatják a ruházkodás, divat s az élvezetek terén. Csodálatos, hogy az annyira emlegetett gazdasági leromlás nem igen vehető észre a kávéházak, vendéglők, korcsmák, mulatók, mozik, bálok és táncmulatságok látogatottságán.

Számos esetben be lehetne bizonyitani, hogy az a bérlő, aki törvényadta jogával élve, kötött lakásban lakik, többet költ a fentiekre, mint a háztulajdonos. Miért? Kinek mi köze hozzá? Telik neki. Igényei megkövetelik. De a háztulajdonos ezt nem mondhatja! Felmondhat-e azért? Nem!

Valósággal összeláncolja a hatalmas érdekfelületen folytonosan surlódó ellenfeleket a törvény. Hadd marcangolják egymást végkimerülésig. Nagyra növesztvén az amugy is megterhelt bíróságok aktacsomóit. Hadd fizessenek, hadd égjenek, mig a tűz magától ki nem alszik!...

Az elmondott visszásságoknál csak afeletti csodálkozásom nagyobb, hogy a már többször megujitott s ma is érvényben levő rendelet szellemében, s értelmében mindez lehetséges.

3. Mi vezet tehát célhoz?

Mivel a napilapokban különösen vasárnaponként megjelenő, valamint a házak ablakaiba kifüggesztett hirdetésekből nyilvánvaló, hogy itt már lakásfelesleg van, megállapitható, hogy Debrecenben lakásinség nincs!

Továbbá minden iparos, kereskedő, gyáros, piaci árus vagy magánfogyasztó jól tudja, hogy bármilyen árucikk, legyen az élelem, ruházati vagy divatcikk, ház, föld, élő állat vagy állati termék árkialakulása mindig a szabad versenytől, a kínálattól függ. Minél nagyobb a verseny, a kinálat, annál alacsonyabb az ár! Hadd szépitsék, hadd csinositsák a tulajdonosok lakásaikat. Félre minden korlátozással! Tiszta levegőt, szabad versenyt és nagy kínálatot kell teremteni. Azok a rettegett magas árak feltétlenül alább fognak szállani. Minden bérlő megtalálja az életviszonyainak legmegfelelőbb lakást. Mindenki elhelyezkedik vagy a belvárosban, vagy a külsőségen. Hiszen ott is emberek laknak. Talán egyeseknek — ha jobb lakást akarnak — kevesebb jut a divatra, élvezetekre. Más baj nem történik! S igy az eddig lakásul felhasznált kamarák, ólak és istállók is visszaadatnak eredeti rendeltetésüknek.

Jól tudom, hogy még mindig maradna, jelenleg kötött lakásban sinylődő olyan szerencsétlen család, lakó elég, akik még igy sem tudnának elhelyezkedni. Betegek, öregek, munkaképtelenek. Ezek részére, ha egyébként valahol emberbaráti intézetben el nem helyezhetők, feltétlenül lakásról kellene gondoskodni. De hogyan?

Itt érvényesüljön az egyenlő teherviselés! Itt mutassuk meg, hogy érző szivünk van. Ennél a kérdésnél fogjon össze állam, város, körület és magánember egyaránt. Még egy utolsó erőfeszités! Egy Széchenyi gesztus! Kivétel nélkül minden értéktulajdonos, tehát ház, föld, vállalat, cég, bank, gyár, üzem, stb. állami egyenes adójának 30—40%-át egyszersmindenkorra, de intézményesen biztositva rójja le erre a célra! Abból a hatalmas összegből épitsünk a háboru s Trianon szerencsétlenei, az öreg, beteg és munkaképtelen családok számára szerény bérű, vagy teljesen ingyenes, egészséges, megfelelő lakásokat. Ha a vizvezeték, csatornázás, utburkolás és járdakészitésénél — egészen helyesen — ez a módszer keresztülvihető, a lakáskérdés ilyetén megoldása mindazoknál előbbrevaló!

Ez a mai kor egyik legégetőbb társadalmi kérdése. Nemcsak annak a párezer peches háztulajdonosnak az érdeke, akiknek a házában a háboru s Trianon bérlőket talált. A koldusoktól senki sem kivánja, hogy egymást tartsák el. A mi háztulajdonosainknak jó része szegény ember. Ne kivánjuk, hogy ők saját kárukra még tovább is megélhetéshez segitsék szintén szegény, sorsüldözött felebarátjaikat. 12 év elég volt. Ők már sokat áldoztak e célra.

Teremtsünk tehát szabad versenyt! Még több üres lakást. S a lakbérek önmaguktól enyhülni fognak.

Jöjjön a teljes felszabadítás!

Ury Lajos.

Amig ön alszik,
a Darmol dolgozik

Ma este, mielőtt lefekszik, vegyen be **Darmolt** és holnap reggel jó kedvvel, friss erővel ébred. A **Darmol** gyógyitja a székrekedést, megkönnyiti az emésztést, megakadályozza a szájüregben való lerakódást, a rosszszagu lehelletet, a fáradtságot és idegességet. Ezért van szüksége Önnek és gyermekeinek DARMOLRA, az ideális csokoládés hashajtóra. Egy doboz ára 1.24 pengő és meghajtja az egész családját.

Csőrepedésnél

vagy bármilyen vizvezetéki hibánál ugy szabadul a legolcsóbban, ha

Azonnal

rendbe hozatja az egész vizvezetéket, tehát sürgősen

telefonáljon 917-nek

Fülöp Miklós,
vizvezeték szerelő mesternek
Debrecen, Csapó-u. 3.

A Kassai uton épitendő városi kislakásos bérházak munkálataira kiirt verseny-tárgyalás eredménye

Most bontották fel a Városházán a Kassai-uton létesitendő városi kislakásos bérházak munkáira beérkezett pályázatokat. — Pályáztak a következők:

Balla Jenő: Föld és kőmüves munkára 168.284, Ács munkára 69.914, Tetőfedő munkára 20.592, Bádogos munkára 5638, Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára 40.153, Beton munkára 19.683, Redőny munkára 1603, Villamos munkára 4320, Vizvezetéki munkára 9093, Kerités munkára 4860 pengő. Összesen: 344.142 pengő.

Fábián és Filep: Föld és kőmüves munkára 201.394, Ács munkára 73.116, Tetőfedő munkára 22.308, Bádogos munkára 12.723, Asztalos, lakatos, mázoló, üveges munkára 49.721, Beton munkára 21.428, Redőny munkára 1748, Villamos m. 4987, Vizvezetéki munkára 8070, Kerités munkára 6534 pengő. — Összesen: 402.031 pengő. 2 százalék engedmény.

Tóth Lajos: Föld és kőmüves munkára 182.112, Ács munkára 73.980, Tetőfedő munkára 21.736, Bádogos munkára 5885, Asztalos, lakatos, mázoló, üveges munkára 45.351, Beton munkára 19.835, Redőny munkára 1630, Villamos munkára 4588, Vizvezetéki munkára 9740, Kerités munkára 5940 pengő. Összesen: 370.747 pengő.

Biczó Gyula: Föld és kőmüves munkára 235.428, Ács munkára 89.293, Tetőfedő munkára 22.880, Bádogos munkára 7434, Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára 49.707, Beton munkára 22.235, Redőny munkára 1755, Villamos munkára 5060, Vizvezetéki munkára 10.965, Kerités munkára 6480 pengő. Összesen: 450.541 pengő.

Korányi Nándor: Föld és kőmüves munkára 190.141, Ács munkára 60.637, Tetőfedő munkára 22.022, Bádogos munkára 6398, Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára 42.806, Beton munkára 15.005, Redőny munkára 1583, Villamos munkára 4580, Vizvezetéki munkára 7813, Kerités munkára 6480 pengő. Összesen: 357.473 pengő.

Takács Albert: Föld és kőmüves munkára 196.480, Ács munkára 87.777, Tetőfedő munkára 21.736, Bádogos munkára 6782, Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára 55.890, Beton munkára 17.333, Redőny munkára 1551, Villamos munkára 4937, Vizvezetéki munkára 9116, Kerités munkára 6840 pengő. Összesen: 407.995 pengő.

Stern és Dávidházi: Föld és kőmüves munkára 184.225, Ács munkára 67.928, Tetőfedő munkára 22.880, Bádogos munkára 6492, Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára 39.271, Beton munkára 10.546, Redőny munkára 1611, Villamos munkára —.—, Vizvezetéki munkára 8529, Kerités 4104 pengő. Összesen: 345.589 pengő.

Csapos János: Föld és kőmüves munkára 178.171, Ács munkára 71.583, Tetőfedő munkára 22.822, Bádogos munkára 5852, Asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkára 39.388, Beton munkára 17.888, Redőny munkára 1769, Villamos munkára 4720, Vizvezetéki munkára 7958, Kerités munkára 6489 pengő. Összesen: 356.641 pengő.

Rész-munkára ajánlatok:

Föld és kőmüves munkára: Szél G. 218.011, Nagy és Balla 230.162, Kovács, Barta, Sárkány 184.246 Asztalos, Kaszás, Kristóf 211.801 pengő.

Ács munkára: Csapó M. 74.980 Szél G. 79.074, Nagy I. 3 drb-ra 28.941 (ha mind a 10 épületet megkapja 1.5 százalék engedményt ad) — Bernhard 70.280, Tóth és Gellén 70.470 pengő.

Tetőfedő munkára: Bulyovszky D. 22.308, Eternit Müvek Budapest 21.164, Onody 20.878, Lukács V. 20.306 pengő.

Bádogos munkára: Mucsai I. 6.017. — Auspitz S. 5.590. — Fülöp M. 6.002.

Asztalos, lakatos stb. munkára: Bálint 41.924. — Pongrácz 48,664. Asztalos és lakatos munkára: Szálkay 38,347.

Asztalos munkára: Harsányi 14,498. — Szalai 18,503. — Lovász 20.545.

Lakatos munkára: Király 17,811.

Mázoló munkára: Khon 6,857.

Üveges munkára: Berger 1.785.

Beton munkára: Kovács, Barta, Sárkány 20,632. — Asztalos, Kovács Kristól 21,477. Lukács 18,423.

Redőny munkára: Kardos L. 1,692. — Debreczenszky 1,611.

Villamos munkára: Alföldi vill. vállalat 4.318. — Berger E. 4,358. Földes S. 4,887.

Vízvezeték munkára: Nagy S. 8.281. — Máthéi Gy. 8.949. — Kovács Gy. 7,950. — Német L. 10,847. Fülöp M. 7,846. — Weinberger I. 7,362. — Gyenes 8,756.

Kerités munkára: Neubauer J. 5,940, (csak drót és vas m. 1,944.)

Menazséria

EGY DÉLUTÁN A CÁJA CIRKUSZBAN — MI TETSZIK A GYEREKEKNEK NAGY TOLONGÁS A MAJOMKETRECZ ELŐTT — MIBŐL VAN AZ ELEFÁNT

Sűrű cseppekben esik az eső, amelynek lehetséges, hogy végtelenül örülnek a gazdák, de annál kevésbé örül az esőnek a cirkuszigazgató, aki szerda délutánra ifjusági előadást hirdetett, amely előadás az eső következtében természetesen elmaradt. Tényként kell azonban leszögezni azt, hogy voltak számosan, akik jobban busultak az eső, illetőleg a cirkusz délutáni előadásának az elmaradása miatt, mint maga Cája János cirkuszigazgató. Az előadás hírére ugyanis összegyült a cirkusz elé egy nagy csoport gyerek megfelelő számu nevelőnő és szobaleány kiséretében és közülök sok, a szó legszorosabb értelmében sirvafakadt arra a hírre, hogy nem lesz előadás.

A délutáni előadás elmaradt, de az állatseregletet meg lehetett tekinteni és igen természetes, hogy a sok gyerek kikövetelte kisérőjétől azt, hogy ha már előadást nem is láthattak, legalább az állatokat nézhessék meg.

Lapunk munkatársa szintén meg akarta nézni a délutáni előadást és mivel az elmaradt, a gyerekekkel együtt ő is bement a menazsériát megtekinteni.

Eltekintve attól, hogy a Cája-féle állatseregletet magában véve is megéri azt, hogy az ember megnézze, de annak, aki a gyerekeket szereti és aki a mások őszinte, tiszta örömének, vídám boldogságának örülni tud, százszorosan érdemes volt ezt a délutánt a Cája-cirkusz állatseregletében eltölteni.

A szép fehér jegesmedvék, a nemesformáju fajlovak és telivérek, a karcsu orosz agarak, a hatalmas, monstrózus elefánt, az egy és két puputevék, a vadtekintetü vérebek a felnőtteket is gyönyörködtették és azok is jókedvüen nézték a bohókás majnok ugrándozását, de mi ez az öröm ahoz képest, amely a menazséria állatjait nézve a gyerekek arcára kiült.

Egyik-másik, különösen a kisebbek szinte szólani sem tudtak a bámulattól és csodálkozástól és némán, szótlanul állottak a menazsériában, de arcukon ott ragyogott az a gondtalan, derüs boldog mosoly, amely csak a gyermekeknek adatott meg.

Nagy nézőközönsége volt *a hat fehér medvének*, akik melankólikusan lóbálták buksi fejüket jobbra-balra, vagy fel s alá.

— *Mama! — miért rázza a mackó bácsi a fejét?* — kérdezte egy 4—5 éves leányka.

— Biztosan melege van, — felelt rá a mamája. — természetes azonban, hogy a kicsikét ez a válasz nem elégitette ki és tovább folytatta a kérdezősködést:

— *Ha melege van, akkor miért nem veti le a bundáját?*

A mama nagy nehezen megnyugtatta a leánykát és vitte tovább a majomketrechez. A majmok ketrece előtt egész csoport gyerek állott és nézték a majnokat, amint a ketrecben ugráltak és hintáztak. *Az egyik majomnak egy tükröt nyujtott egy gyerek.* A majom pár pillanatig csodálkozva nézte a tükörből önmagát, majd egy óvatlan pillanatban, *amikor a fiucska nem figyelt oda, kikapta kezéből a tükröt és felugrott a hintára és nézte magát a tükörben, oda tartva azt egészen a szeméhez.* Mikor a majom elkapta a tükröt, a gyereksereg olyan kacajba tört ki, hogy a jegyszedő is bejött, mert azt hitte, hogy valami baj történt.

A majomketrecben vagy tíz majom szórakoztatta a gyerekeket. A nagy ketrec mellett van egy kisebb, amelyben egy nőstény majom lakik hathetes kicsinyével. *A majomurfinak is rengeteg nézője van és az anyamajom, mikor valaki közelebb lép a ketrechez, azonnal elkapja kicsinyét és szorosan magához öleli, nehogy valaki hozzá érjen.*

Mikor az egyik gyerek megkérdezi az ápolót, hogy mennyi idős a kicsi majom és az megmondja, hogy hathetes, az egyik csinos arcu nevelőnő nagyot sóhajtva igy szól:

— *Istenem, még csak hathetes és máris hogy ugrál és mászik.* Milyen jó lenne, ha a gyerekek is igy tudnának mozogni ilyen korukban, menynyivel kevesebb baj volna velük.

Nagy gyürü veszi körül Jennit is, a cirkusz hatalmas elefántját, természetesen csak tisztes távolból, mert a legtöbb gyereknek anyira imponál a 90 métermázsás elefánt, hogy nem mernek egészen közel menni hozzá. Egy 3 éves fiucska megkérdezi a kisasszonyát:

— *Fráljány! Miből van az elefánt?*

A kérdés egy kicsit különös és ha jobban meggondolja az ember, nem is könnyü rá válaszolni. A német hölgyike azonban könnyen oldotta meg a kérdést és igy felelt:

— *Micsoda szamárkérdés ez Ottó? Hát miből lenne? Természetesen elefántból.*

A gyerekek pedig nézik az elefántot, majd visszatérnek a medvékhez, onnan a kis lovakhoz, majd ujra a majmokhoz és aztán ujból elől kezdik az egészet. Hazavinni őket szinte a lehetetlenséggel határos és a hazamenetel sirás nélkül bizony nem igen történik meg.

Egészen az esti előadás kezdetéig folytonosan jönnek az ujabb gyerekcsoportok, jönnek az ujabb gyerekek.

Az arcok ujak, de a mosoly az arcokon az egyforma, mindig ugyanaz. Őszinte, tiszta gyerekmosoly.

Ők még tudnak boldogan örülni, ők még tudnak gondtalanul nevetni.

Adja az Isten, hogy ezek a gyerekek minél később ismerjék meg az életet, azt a szörnyüséges kegyetlen életet, mely az őket megelőző generációk arcáról olyan hamar, olyan korán és időelőtt lopta le a boldog gyermekkor tiszta mosolyát. *(Ifr.)*

Mozgószinházak müsorai.

Vigszinház:

Péntek, szombat, vasárnap.
Május 24, 25 és 26.
Az évad legnagyobb filmeseménye!
Az orosz filmgyártás mestermüve!
DSINGIS-KHÁN.
(Ahogy egy nemzet születik.)
Egy nemzet éposza, 10 felvonásban.
Főszereplők:
a moszkvai Meschrabpom Russ filmgyár müvészei.

Apolló:

Péntek, szombat, vasárnap.
Május 24, 25 és 26.
Világattrakció!
LÁNGOL AZ ÉG.
Amerikai társadalmi élet, 7 felv.
Főszereplők:
James Murray, Helene Costello, Wesley Barry s Eduard Martindel.
Megelőzi:
GYERE VISSZA KOHN!
Két apa civódásai, 7 vidám felv.
Főszereplők: **Kohn** és **Kelly.**

Uránia:

Szombat, vasárnap. Május 25, 26.
Közkivánatra!
A legszebb tárgyu magyar film!
Biró Lajos világhirü szinmüve és Korda Sándor mester alkotása:
A SÁRGA LILIOM.
Béke-élet képe a magyar életből.
10 felvonásban.
Főszereplők:
Clive Brook, Billie Dove, Huszár Károly, Párós Gusztáv, Mindszenthy Tibor és **Jane Winton.**
Megelőzi:
HUNCUT A SZŐKE.
(Az FTC és MTK tábor harcai. Érdekes kalandok legujabb sorozata 5 felvonásban.

Meteorban szombaton: „A. 15.“ vagy az „**Aranykerék verseny**“ 7 felvonásban. Douglas Fairbankssal és „**Isten veled szinpad**“, Regényes történet a szinfalak világából 6 felvonásban. Barbara Bedforddal. Előadások 7 és 9 órakor.

Ora és ékszerjavitások
szakszerüen legolcsóbban
KURIÁN GYULA
órás és ékszerésznél, Debrecen
Ferenc József-út 42. szám alatt.
Legjobb
és legpontosabb órák
és szép ékszerek raktáron.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Bámulatos hatású arcszépitő szer a
Fáy-crém
Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.
Egy tégely ára — — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P
Kapható:
Grósz Nagy Ferenc
Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

A Hadimuzeum-Egyesület tisztujító közgyülése

A debreceni Magyar Hadimúzeum Egyesület szerdán délután tartotta tisztújító közgyülését a városháza tanácstermében. Az országos központot Horváth Károly alelnök, míg a Hadtörténelmi Múzeumot Thurner Géza helyettes igazgató képviselték.

A távollevő dr. Hadházy Zsigmond helyett Pákozdy Sándor társelnök nyitotta meg a közgyülést. Majd Czékmány Béla titkár terjesztette elő az évi jelentést, amely az egyesület örvendetes fejlődéséről számolt be. Kiemelte, hogy Balla Jenő ny. ezredes az egyesületnek adományozta katonai könyvtárát, amiért a közgyülés köszönetet mondott.

Ezután megtörtént a tisztújítás. Elnök lett Hadházy Zsigmond dr.; társelnökök: dr. Baltazár Dezső, dr. Lindenberger János, Pákozdy Sádor, vitéz Siposs Árpád, dr. Vásáry István. — Tiszteletbeli elnök: vitéz László Miklós, valamint lelkes ünneplés közben választották tiszteletbeli elnökké: Keill Elemér ny. ezredest, aki egészségi állapotára tekintettel lemondott ügyvezető alelnöki tisztéről. Ügyvezető alelnökké választották dr. rugonfalvi Kiss István egyet. tanárt, alelnöktársul pedig dr. Petzkó-Szokolay Ernőt.

Alapszabályok szerint a választmány, illetőleg az igazgatótanács egyharmadának mandátuma lejárván, tagjaiul a következőket választották meg: Árendácsik Kálmán, Balás Károly, Balla Jenő, Balogh István, dr. Bessenyei Lajos, dr. Benedek László, dr. Csürös Ferenc, dr. Darkó Jenő, dr. Dóczi Imre, vitéz Dobó István, Flóhr János, dr. Gergits Károly, Gyarmathy István, dr. Hüttl Tivadar, Jármy Tamás, Jóna István, Kontsek Géza, dr. Láng Nándor, dr. Láng Sándor, Lám Dezső, vitéz Lépes Győző, vitéz Nagy Pál, dr. Papp Károly, dr. Orsós Ferenc, Perczel Móric, Polgáry József, dr. Rácz Lajos, Sesztina Jenő, dr. Várady Sándor, Zöld József, dr. Miszthy Károly és vitéz Tóth Gyula. — Számvizsgáló bizottsági tagok lettek: Létay Lajos, Nagy Jenő, Rickl Antal és Versényi Tibor. Az országos központi igazgatóságba Sesztina Jenő felsőházi tagot delegálták.

A tárgysorozat lepergetése után Thurner Géza üdvözölte a Hadtörténelmi Múzeum nevében a megjelenteket s rámutatott arra az örvendetes tényre, hogy a múzeum Budapesten a jövő évben megnyilik. Majd vitéz Siposs Árpád altábornagy emelkedett szólásra s a tőle megszokott nemesveretű ékesszólással mondott köszönetet a megválasztottak nevében a bizalomért. Méltatta Keill Elemér elévülhetetlen érdemeit s üdvözölte rugonfalvi Kiss Istvánt új tisztében.

A közgyülés a tisztikar éltetésével ért véget.

Ma délután a dalosünnep koszorus leányai nagygyülésen vesznek részt a városházán

A zászlók megkoszoruzását, a dalosün nepeken való részvételt és a koszorusleányok szerepét beszélik meg a mai nagygyülésen

A juniusi szép és nagy ünnepségeken Debrecen kétszáznál több urileánya tölti be a koszorusleány szerepét s valamennyien diszes bokrétái lesznek a magyar egység demonstrációját képező programmszámoknak.

Kétszáz urileányt kért fel a rendezőség arra, hogy a városunkba érkező kétszáz dalárdának koszorusleányai legyenek és ezek a dalárdák már büszke örömmel hozzák virágukat az ő koszorusleányaiknak, akiket a fogadtatási precesszues után lámpionos menetben keresnek fel és szerenáddal tisztelnek meg.

A koszorusleányokat ma, pénteken délután öt órára nagygyülésre hivta a városháza közgyülési termébe a főrendezőség, ahol azonban azokat is kéri megjelenésre, akikhez véletlenül nem jutott volna el kellő időben a meghivó, mert ezen a nagygyülésen tájékoztatják a koszorusleányokat szerepükről, amely reájuk a gyönyörü szép debreceni nagy nemzeti ünnepen vár.

Az ünnepség berendezésénél már jó eleve gondoskodott a rendezőség arról, hogy a koszorusleányoknak költséget ne okozzon szereplésük és senkinek közülök egyéb kiadásuk nem lesz annál a kicsiny szalagos babérkoszorunál, amellyel a részükre kijelölt dalárda zászlóját megkoszoruzzák. Viszont azonban a dalárdák maguk gondoskodnak arról, hogy a ő koszorus leányaikat kedves meglepetésekben részesítsék.

A mai nagygyülésen mindenről tájékoztatják a koszorusleányokat, akik valósággal a vendéglátó Debrecen házikisasszonyai lesznek s akiknek gyönyörü arcképsorozatát is meg akarják valósítani és a Déri muzeumnak ajándékozni, hogy időtlen időkön át hirdetője legyen ez a csoportkép: kik voltak az 1929. évi nagy nemzeti és kulturünnepen Debrecen házikisasszonyai, akik a magyar egység ünnepére összesereglett dalárdák lobogóit megkoszorúzták.

A koszorusleányok mai nagygyülésén jelen kell lenni minden koszorusleánynak, ismételjük mindazoknak, akiket felkértek és még azoknak is, akikhez a mai gyülésre szóló meghívó véletlenül idejében nem jutott el. A teljes műsor lerögzitése és a műsorba illesztése, valamint a szerepek megjelölése is ezen a gyülésen fog megtörténni, sőt ha az idő engedni fogja az egyes dalárdákhoz való beosztást is ezen a gyülésen intézik el.

Metamorphosis

Diákkoromban vasárnaponként
Sokat álltam a templomajtóba
Szivszorongva, szerelmesen várva
Egy tündöklő barna kisleányra.

Tiszteletesünk: kedves, jó, szelid
Oly örömmel nézett reánk mindig,
Ha észrevette, hogy találkozunk...
Szinte megáldotta mosolygásunk...

Mult az idő — én is pappá lettem.
A templomajtót most is figyelem!

Vasárnap... (nem változott azóta!)
Most is állnak a templomajtóba
Szivszorongva, szerelmesen várva
Egy-egy szőke, barna kisleányra.

A tiszteletes most már én vagyok...
Fiu a lánnyal ha találkozott,
Oly melegen nézek mindég rájuk,
Szinte: megáldom a mosolygásuk!...

BAKSA SÁNDOR.

Minőségben... Olcsó árban...

a

Magyar Ruhaipar

vezet.

Debrecen, Arany-Bika épület.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti 1929 majus 23-án:

A Földközi-tengeri depressziónak tegnapelőtt óta megindult kitöltődése Középeurópa nagy részén, igy hazánkban is az időjárási helyzetben bizonyos nyugalmi állapotot teremtett. A légnyomás az utóbbi 24 óra alatt sem mutatott semmi lényeges változást. A felmelegedés nyugodtan egyenletesen folytatódott: mára a maximum elérte a 26.1 C. fokot, tehát 2.1 fokkal magasabb értéket, mint tegnap. Az erős felmelegedés helyi zivatarok kitörésére adott alkalmat. A tegnap lehullott csapadék mennyisége 6.0 mm-t tett ki.

Egyelőre még további felmelegedés várható, — helyi zivatarok nincsenek kizárva.

— **Baltazár püspök névnapja.** Ma, délután öt órakor a Kollégium Oratóriumában meleg ünneplésben részesitik dr. Baltazár Dezső püspököt névnapja alkalmából. Tegnap ugyanis dr. Baltazár Dezső püspök zeleméri birtokán tartózkodott és igy barátai és tisztelői nem tudták jókivánságaikat előtte kifejezni. Ma viszont a Kollégiumban a Baltazár amerikai alapitvány jubileumi ünnepsége lesz és ezt kapcsolták össze a püspök névnapi ünnepségével. Az ünnepélyen az egyetemi tanácsot dr. Lencz Géza teológiai dékán képviseli.

„ANNY" Csapó-u. 47. árai:

— **A debreceni hősi halottak vasárnapi emlékünnepélyén** a református **Nagytemplomban tartandó istentiszteleten** dr. Vargha Zsigmond egyetemi tanár, a katholikus templomban dr. Láng Nándor egyetemi tanár, az ev. templomban dr. Haendel Vilmos képviseli az egyetemi tanácsot. Délután a hősök temetőjében dr. Márton Géza jelenik meg az egyetem tanácsának a képviseletében és koszorut helyez az emlékmüre.

— **Magyary Zoltán min. tanácsos Debrecenben.** Dr. Magyary Zoltán miniszteri tanácsos tegnap este 6 órakor Debrecenbe érkezett. A pénteki napot itt tölti és ezalatt az épitkezéssel kapcsolatos és ezenkivül más egyébb fontos kérdésekben folytat tárgyalásokat az egyetemi hatósággal. Délben fél 2 órakor Magyary tiszteletére a rector ebédet ad, amelyen megjelennek az egyetem tanárai is.

— **Ma pénteken délben lesz az egyetemen a doktorráavatás.** Az egyetemi tanács szombaton Budapestre útazik, hogy résztvegyen a névtelen katona ünnepélyén. Emiatt a doktorráavatás ma pénteken délben félegy órakor lesz a Kollégium dísztermében. — Bölcsész doktorrokká avatják Szondy György Dóczy leánygimnáziumi tanárt, Knézy Gergelyt és Vajnóczky István katholikus reálgimnáziumi tanárt.

x **Katonai térképek nagy raktára** 75 ezres 80 fillér, 200 ezres 1 pengő, autó és turistatérképek, Baedeckerek kaphatók Springer József könyvkereskedésében m. kir. állami térképészeti bizományosánál. Telefon 10—57. sz.

Hat évi dologházra ítélt a debreceni tábla egy öt nyelven beszélő katonaszökevény szélhámost

Nagystílű, rovottmultú szélhámos került tegnap a debreceni ítélőtábla Oláh-tanácsa elé Bradács József bodrogszilvási fakereskedő személyében. Egész csomó lopási okirathamisitási, betörési vádat emelt ellene a kir. ügyészség.

Bradács József eredetileg katona volt, de nem nagyon izlett neki a kemény élet és megszökött. Levetvén a katonaruhát, mint erdész szerepelt és a jó megjelenésü ember ahol csak megfordult, a szélhámosságok egész sorozatát követte el. Ez meglehetősen könnyen men neki, ugyanis kifogástalan elegánciával öltözködött, öt nyelven beszélt és általában mindenütt kifogástalan, korrekt ember benyomását keltette.

Végül is azonban a hatóságok kezére került ez a nagystílű szélhámos. A vizsgálat lefolytatása után a fegyőrök megbilincselve Veszprémbe szállitották, ahol a törvényszék különböző bünceselekményekért három évi fegyházra ítélte. Mikor azonban hazahozták Budapestre, a Keleti pályaudvaron a nagy tumultusban megugrott.

Ezután a Felvidékre ment és Miskolc környékén mint fakereskedő folytatta bűnös üzelmeit, míg ujra el nem fogták. A miskolci törvényszék összbüntetésképpen 4 évi dologházra ítélte, ezt a büntetést a debreceni ítélőtábla a tegnapi fő tárgyaláson hat évi szigoritott dologházra emelte fel. Az ítéletet a főügyészhelyettes súlyosbitás végett megfelebbezte.

— **A városi tanács megállapitotta a nagyerdei uszoda tarifáját.** Debreceu város tanácsa eredetileg azt tervezte, hogy kedvező idő esetén pünkösd vasárnapján nyitja meg a nagyerdei strandfürdőt. Ez a terv azonban egyelőre lekerült a napirendről, egyrészt azért, mert az uszodánál szükséges javitási munkálatokat a rendelkezésre álló idő alatt nem tudták elvégezni. Most azonban a legnagyobb valószinüség szerint a nagyerdei strandfürdőt vasárnap csakugyan átadják a forgalomnak. Ezt legfeljebb csak valami nagyon rossz időjárás hiusithatná meg, de ez nem valószinü. Az uszoda megnyitásával kapcsolatban rövid tanácsülés volt, amelyben megállapitották erre a nyárra a fürdői árakat. Az uszodai tarifa a következő lesz: Személyjegy az uszoda pénztáránál 0.80. Gyermekjegy az uszoda pénztáránál 0.40. — Bérletjegy 30 napra felnőtteknek 16 pengő. — Bérletjegy 30 napra gyermekeknek 10 pengő. — Idényjegy felnőtteknek 40 pengő. — Idényjegy gyermekeknek 25 pengő. Vilamosjeggyel kombinált fürdőjegy 1 pengő. — Az állami és városi alkalmazottakra vonatkozólag a tanács úgy határozott, hogy ezek is rendes jegyet tartoznak váltani. A tanács szerint ma már nem lehet különbséget tenni közalkalmazot és magánalkalmazott között a dotációt illetőleg s ezért minden kedvezményt megszüntettek. A tanács kimondotta, hogy gyermekjegyet csak 16 éven aluliak válthatnak.

Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Ujság. Közli az összes vasárnapi eseményeket és sporthireket.

— **Tornavizsga a Svetitsben.** Május hó 26-án, délután 5 órakor tartja az elemi, polgári és nőipariskola tornavizsgáját, az intézet udvarán. Helyárak: I. rendü hely 1 pengő, II. rendü hely 80 fillér, állóhely 40 fillér.

Virág kalapok P 16.-

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban, Bihar szombatján:** Pénteken este hét óra husz perckor, szombaton reggel hét órakor, délelőtt féltizenegy órakor, s délután öt órakor, szombat kimenetele este nyolc óra öt perckor. — A Kápolnás uccai templomban pénteken este hét óra harminc perckor, szombaton reggel hét óra tizenöt perckor, délután félöt órakor bibliai előadás. Hétköznapokon mindkét templomban reggel félhét órakor és este háromnegyed nyolc órakor. — Vasárnap a hősök emlékére délelőtt kilenc órakor a Deák Ferenc uccai templomban kegyeletes istentiszteletet tartunk, melyre a hitközség összes tagjait ezúton is meghivjuk. Délelőt 10 órakor az izr. temetőben ifjusági ünnepély, hősök sirlátogatása, emlékbeszéd, szavalás, és énekkel egybekötve. Az Elnökség.

Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Ujság. Közli az összes vasárnapi eseményeket és sporthireket.

Csipke, tószőr kalapok P. 10.-

x **Pálffyné, Gulácsi Irén,** „A fekete vőlegények" szerzőjétől most jelent meg új regénye, „Ragyogó Kovács István" címen, e nagyszerü regény ára 5 pengő, s Antalffy József könyvkereskedésében kapható. Telefon 6-12.

— **Vasárnapig marad a Czája cirkusz Debrecenben.** Az a nagy érdeklődés és rokonszenv, mely a debreceni közönség részéről a Czája cirkusz előadásait kisérte, arra bírta a cirkusz igazgatóságát, hogy itt tartózkodását meghosszabbitsa. Igy tehát még vasárnap este bezárólag marad a kiváló társulat Debrecenben. Pénteken este nagy elité díszelőadás, a bohócok jutalomjátéka, szombaton két előadás, délután négy és este fél 9 órai kezdettel, vasárnap szintén. Egészen bizonyos, hogy a következő napokon is, éppugy mint eddig, telt házakat fog vonzani a Czája cirkusz.

Jön! Feuermann Jön!
bőtöndös
jubileumi vására!
Gambrinus átjáró.

Megérkeztek a debreceni tanitóképzősök a tanulmányutról

Mint már megirtuk, a debreceni ref. kollégium tanitóképzőintézetének 32 növendéke nagyobbszabásu tanulmányi kiránduláson volt a pünkösdi ünnepeken.

A kirándulók nagy körutat tettek a magyar Alföldet körülvevő hegyvidéken Debrecenből Miskolcra mentek, innen pompás úton a Bükk hegységbe rándultak ki gyalog, hol értékes földrajzi és természetrajzi megfigyeléseket mutattak be nekik.

Megtekintették a Homori tavat és az azt tápláló folyót, sokáig bámulták a partra épült pompás Palota szállót, mely egy középkori vadászkastélyhoz hasonlit. Majd kirándultak a források vidékére. A gyönyörü bükkerdőben való járás kelést még a nagy égi háború sem akadályozhatta meg.

A bükki tanulmányukat barlang-tanulmánnyal egészitették ki a kirándulók. Ezért Putnokon át Aggtelekre mentek, hol megtekintették a 6 kilométer hosszú és cseppkővel pazarul diszitett Baradla barlangot. Itt a barlangképződést, a hegyek pusztulását, a cseppkövek keletkezését közvetlen szemlélet útján tanulhatták a növendékek.

A Putnok—Eger völgyében a régi vulkánikus képződést tanulmányozták. Az egri vendégszeretet után a Hortobágyra rándultak, hol egy napot töltöttek és a hegyvidék után az Alföld sajátságait figyelték meg és hét napi út után jó kedvvel, dalolva tértek vissza. A fáradságnak semmi nyoma sem látszott a fiúkon.

E földrajzi, néprajzi és tájrajzi szempontból nagyon tanulságos kirándulást dr. Ecsedi István tanár vezette és elkisérte útjában Szemes Károly tanár is, aki minden tekintetben segitette kartársát és tanitotta fiúkat.

x **Bika pince vendéglőjében lehet a legjobban és legolcsóbban étkezni.**

x **Vendéglősök figyelmébe!** Ezer hófehér papirszalvéta 2, nagy ezer darab csak 5 pengő, hasonlitsa össze áraimat, kérjen mintát Springer kereskedéséből, csodálkozni fog.

Minden divat bortniból P.5-től

— **Az osztálysorsjáték húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:** 1.000 pengőt nyertek: 25549, 29171. 500 pengőt nyertek: 20119, 22645, 25347, 27982, 47812, 61819. Azonkivül kihúztak még 10 darab 300 pengős nyereményt, 23 drb 200 pengős nyereményt és 959 darab 90 pengős nyereményt. — A 3. osztály húzása június hó 18-án és 19-én lesz.

— **A Debreceni Tisza István Tudományegyetem állattani intézete,** — Füvészkert ucca 2. szám alatti ideiglenes helyiségében, pénteken, 24-én, délután öt órakor megnyilik. Ez alkalommal Knézy György S. J., Szondy György tanár, dr. örösi Pál Zoltán tanársegéd és az intézet vezetője múlt évi tudományos munkásságuk eredményeiről számolnak be. Ez előadáson az érdeklődőket szivesen látja az intézet igazgatósága.

Hétfőtől kezdve 20 fillér helyett 10 fillér lesz a Debreceni Hétfői Ujság. Közli az összes vasárnapi eseményeket és sporthireket.

Gyászrovat

Csendes Gyula, gazdálkodó, életének 40. évében elhunyt. Temetése folyó hó 24-én d. e. 11 órakor lesz, a Várad utcai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Nagy Rózsika 7 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 24-én délután 4 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan utcai temető halottasházától, a Hatvan utcai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Manó Mihály, honvéd tizedes, életének 31-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 25-én délután 3 órakor lesz, az I. sz. Közredészeti és Honvéd kórháztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Szent Anna u. temetőbe. A temetést Dankó temetk. vállalat rendezi.

Karsay Jánosné szül. Bökönyi Sára 61 éves korában elhunyt. — Temetése folyó hó 24-én délután öt órakor lesz, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint a Kossuth utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

H. Tóth Róza 20 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 24-én délután 5 órakor lesz, a Péterfia utcai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Neumayer János, hidmérlegkészitő 66 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 24-én délután 4 órakor lesz, a Szent Anna utcai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi. Kossuth utca 2.

Virág János 5 hetes korában elhunyt. Temetése 24-én délelőtt 11 órakor lesz, Józsán, a Kossuth utca 82. számu háztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Gyökös Gyurika 9 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 22. napján délután 3 órakor ment végbe a Várad utcai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Várad utcai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet" tem. váll. rendezi.

Külföldi cikk bevezetésére
jómegjelenésü, intelligens hölgyek, csak agilis, kiváló erők jelentkezzenek. Angol Királyné szálló, Betterné. — Pénteken 11—1-ig, Szombat 12—1-ig.

A Debrecenben elfogott, gyermekrontással vádolt szerencsi iskolaigazgató a bíróság előtt

A sátoraljaujhelyi törvényszék szerdán zárt ajtók mögött kezdte meg Szerencsen Vavrek Andor iskolaigazgató bünperének a főtárgyalását.

Szerencs, május 22. A mult év karácsony táján nagy feltünést keltett az a hir, hogy Vavrek Andort, a szerencsi polgári leányiskola igazgatóját letartóztatták. A letartóztatás voltáról megdöbbentő adatok terjedtek el, amelyeknek hitelességét nem lehetett ellenőrízni, csupán az volt bizonyos, hogy az igazgató ellen a leányiskola felsőbb osztályának a növendékei fantasztikus vádakat hoztak.

Az iskolaigazgató az első vádak nyilvánosságra kerülése után

Szerencsről Debrecenbe szökött és feleségének egy búcsulevélben bejelentette, hogy öngyilkos lesz.

A debreceni pályaudvaron rendőrség elfogta Vavrek Andor igazgatót, akit nyomban Szerencsre kísértek vissza, ahol kihallgatása alkalmával tagadta a vádakat. Vavrek Andort Sátoraljaújhelyen a kir. törvényszék fogházába szállították.

Május elején készült el a sátoraljaújhelyi kir. ügyészség vádirata, melynek megalapozásához a vizsgálat folyamán a polgári leányiskola számos növendékét és azok szüleit hallgatta ki a vizsgálóbíróság.

A terjedelmes vádirat alapján szerdán kezdődött meg Szerencsen a megdöbbentő büntény főtárgyalása. Emődy László tanácselnök, Fejes Ernő és Pataky Ferenc szavazóbírák elé azonban mindjárt a tárgyalás elején Stepán Sándor ügyész és Dubay István védő egyetértően azt az indítványt terjesztették, hogy a zárt tárgyalást rendeljék el.

A bíróság az indítványnak helyt adott és zárt ajtók mögött szerdán késő délutánig folytak a kihallgatások. A tárgyalást csütörtökön folytatják.

A nagyszabású bűnügy tárgyalására 90 sértett és tanu van megidézve,

úgyhogy a tárgyalás minden valószínűség szerint két-három napig is el fog tartani.

— **Üzletberendezés eladó**, Csapó u. 10. szám, az udvarban.

— **Bethlen Gábor Kör.** A Debreceni Egyetemi és Főiskolai Hallgatók „Bethlen Gábor Köre", folyó hó 25-én szombaton este 8 órai kezdettel az Egységespártkör helyiségében konferenciaszerü vallásos estélyt rendez, melyen előadást tart Benkő István rákospalotai országos hirü belmissziós lelkész. A kiváló református egyházi szónok előadásának tárgya a „Lélek élete". A szokásos vasárnap délelőtti egyetemi istentiszteletet, mely egyuttal évzáró egyetemi istentisztelet is lesz a Kistemplomban, délelőtt 11 órakor artja a Bethlen Gábor Kör, melyen a rendes istentisztelet keretében Benkő István fog prédikálni. Ugy az előadásra, mint az istentiszteletre szerettel hív és vár mindenkit a „Bethlen Gábor Kör".

— **Dudált, vagy nem dudált a költöztető soffőr?** Nagy Lajos debreceni soffőr a múlt év őszén autóján Csire nevü kefekötő családot költöztette ki Kabára. Az országúton egy egylovas szekér haladt előttük, amelyen két nő ült. A soffőr, anélkül, hogy dudált volna, autójával elébevágott a szekérnek, mire a lovak megbokrosodtak és a szekeret az árokba fordították. Az egyik nőnek nem lett semmi baja, azonban a másik: Nagy Ferencné, a homlokán súlyos sérülést szenvedett, később ez a seb elgennyesedett és operálni kellett. A soffőr ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt indult meg a bűnvádi eljárás. Most tárgyalta ügyét a debreceni törvényszék Jeney bűntetőtanácsa. A vádlott soffőr tanúkat nevezett meg arra vonatkozólag, hogy ő dudált a szekér mögött és a törvényszék ezen benevezett újabb tanuk kihallgatása céljából a főtárgyalást elnapolta.

— **A főreáliskola tornaünnepélye.** A debreceni m. kir. állami „Fazekas Mihály Reáliskola" ifjúsága 1929. évi május hó 25-én, szombaton délután félöt órai kezdettel az intézet udvarán tartja tornaünnepélyét, az alábbi műsorral: 1. Felvonulás. Himnusz. 2. I.—VII. osztályú tanulók zenés szabadgyakorlatai. 3. I—II. osztály magasugró versenye. 4. Súlydobás. 5. III—IV. osztály futóversenye. 6. Lógyakorlatok. 7. I.-a—I-b. osztály sorstaféta mérkőzése. 8. Rúdugrás. 9. II-a—III-b osztály kötélhúzó versenye. 10. Korlát gyakorlatok. 11. IV.a, b—V. osztály kézilabda mérkőzése. 12. Gátfutás. 13. Vívás. 14. VI—VII, VIII. osztály staféta futó versenye. 15. Nyújtógyakorlatok. 16. Gúlák. 17. Sorakozás, Jutalmak kiosztása. 18. Szózat. Elvonulás. Helyárak: Ülőhely I—II. sor 1 pengő, többi sorok 70 fillér. Állóhely 50 fillér Diákjegy 30 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak. A zenét az intézet kiváló filharmonikus zenekara szolgáltatja, Kollwentz Rezső tanár vezetésével. A szép és minden tekintetben érdekes tornaünnepélyt Hadházy Dezső testnevelő tanár rendezi meg.

— **Június hó elsején lesz a SzEFHE majális.** A mindig igen szép sikerü SzEFHE majális az idén június 1-én lesz az egyetemi sport pálya új klubházában, melyre már is igen sokan bejelentették megjelenésüket, igy való szinüleg az idény legszebben sikerülő majálisa lesz a SzEFHE majális.

x **Lapunk előfizetői és olvasói** óriási kedvezménnyel egy negyedévi 4 pengő helyett 2.80 pengőért kaphatják Farkas Imre és Pólya Tibor rendkívüli tartalmas szépirodalmi és művészeti havi folyóiratát, a „Magyar Magazin"-t. Fizessen rá elő a kiadóhivatalunkban.

— **Leharapta a színésznő orrát.** Véres eset történt kedden Kassa egyik uccájában. Színházi előadás után Simon Mária segédszínésznőt imádója egy Bartók nevü mechanikus kisérte haza. A kapu előtt a fiatalok valamilyen okból összevesztek és civakodás hevében Bartók leharapta a színésznő orrát. A színésznő jajveszékelve rohant a lakásába, a mechanikus pedig megborzadva a tettétől, a rendőrségre sietett, ahol feljelentette önmagát. A rendőrség azonnal orvos küldött ki a színésznő lakására, aki valóban vérző és elcsúfított orral találta meg Simon Máriát. Sérülése olyan súlyos, hogy kénytelenek voltak azonnal kórházba szállítani és ott műtéti beavatkozással segiteni rajta. A színésznő arra azonban csak hosszass orvosi kezelés után nyerheti vissza eredeti formáját.

— **Megrágalmazta a csendőröket.** Özv. Romhányi Imréné és Bogdány Rezső nyúgalmazott csendőr, szomszédosak Püspökladányban. Mint az már szomszédoknál szokás, gyakori volt közöttük a veszekedés és egy ilyen civódás során az asszony azt találta mondani, hogy „Ismerem már én az ilyen gazember csendőröket, meg vagyok győződve a csendőrök gazságáról". Emiatt a kijelentés miatt azután felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazással vádolva került a napokban Romhányi Imréné a debreceni törvényszék elé. A vád beigazolást is nyert, itéletre azonban nem került a sor, mert a bíróság elnapolta a főtárgyalást, annak a megállapitása céljából, hogy a vádlott volt-e már rágalmazásért büntetve.

— **Eljegyzések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be Magyar Imre—Némethi Róza. Szekeráth János—Csóka Julia. Gergely Márton—Czina Zsuzsa. Garai Sándor—Pécsi Róza. Kovács József—Bugányi Hermina.

— **A nyúlasi vályogházaknak semmi baja sem történt a nagy esőzéseknél.** A legutóbbi nagy esőzések alkalmával hírt adtunk arról is, hogy a nyúlasi vályogépitkezéseknél épülő félben levő négy ház összedült. Mint meggyőződtünk az épülőfélben levő házaknak semmi baja sem történt, s most is felkiismeretesen folynak az épitkezések tovább.

— **A síkos járda miatt.** Ez év telén történt, hogy a Hungária malomban Fogarasi József raktárnok megbizta Rácsai György munkást, hogy menjen a csúsztatóhoz és segitsen ott a zsákokat bevaggonirozni. A munkás eleget tett a parancsnak s hordta a zsákokat eközben azonban szerencsétlenül járt. Ugyanis téli idő lévén, az út csúszós volt, annál inkább, mert a raktárnok elfelejtette homokkal behintetni. Igy történt meg azután, hogy Rácsai elcsúszott és egyik csigolynyúlványát eltörte. Fogarasi József ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés miatt indult meg a bűnvádi eljárás. — Ügyét most tárgyalta a debreceni törvényszék Jeney tanácsa. A vádlott azzal védekezett, hogy ő a munkást egy általában nem küldte zsákot hordani, sőt éppen a pincébe küldte. A bíróság ennek a védekezésnek igazolása céljából több tanut fog kihallgatni és ebből a célból elnapolta a főtárgyalást.

— **Harminc halottja van a fekete himlőnek Kisküküllőben.** Dicsőszentmártonból jelentik: Kisküküllőmegye két községében Magyarsülyén és Magyarherepén súlyos himlőjárvány pusztit, amelyben a hozzáértők a veszedelmes feketehimlőt ismerték fel. Magyarsülyén eddig 30 ember halt meg a járványban s a súlyos betegek száma még mindig nagy. Magyarherepén öt gyermek halt meg a járvány következtében és szintén igen nagy a betegek száma. A két faluban skárlátjárvány is uralkodik, ugyhogy a lakosságot a legnagyobb veszedelmek fenyegetik. A járvány lokalizására és elfojtására tehát gyökeres közegészségügyi intézkedésekre van szükség. A két faluból érkező jelentések szerint azonban ilyesmire eddig még nem került a sor.

— **Adomány a debreceni Patronáge Egyesület részére.** A debreceni Patronáge Egyesület felügyelete és védelme alatt álló elhagyott apátlan-anyátlan gyermekek felsegélyezésére az István gőzmalom Rt. igazgatósága 25 pengő adományt küldött. A nemes szivü adományért ezuton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület nevében: Dr. Balogh Béla kir törvényszéki tanácselnök, a Patronáge Egyesület elnöke.

— **Fizessen elő a Debreceni Hétfői Ujságra!**

RÁDIÓSOK!
A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

Csak egy mosolyt

MAGYARÁZAT.

Péterke intőt kapott a magaviseletből. Az intő igy hangzott: „Péter mindig beszél, akkor is ha nem kérdezik".

A papája odaírta magyarázatul: „nem tehet róla, az anyjától örökölte"

SZENZÁCIÓ.

— Képzeld, Smith egy férjes asszanyt szeret!

— Na és? Feltünő ez?

— Persze. Hiszen a saját felesége.

GYANUS ELŐZÉKENYSÉG.

— Hogy egy liter tej?

— Negyven fillér.

— Husz filléres tej nincsen?

— Pillanatnyilag nincs raktáron, de tessék várni, azonnal lesz!

HÜSÉG.

— Mond Jenő, csakugyan örökké hü maradsz?

— Óh, hogyne édesem. Hiszen már egy hét óta ezt gyakorolom.

KOMOLY ÜZLET.

— Szeretnék valami gyárat csinálni

— Mit akarsz gyártani?

— Valami orvosságot, nem tudom még mit,a köszönőlevelek meg vannak már nálam.

— **Hat hónapi fogház leharapott orrért.** A szegedi törvényszék Nagy Ferenc hódmezővásárhelyi hentesmestert hat hónapi börtönre ítélte, jogerősen, mert leharapta Ravasz József orrát.

— **A zamárdi-i csendőrgyilkos kiadatása.** Szegedről jelentik: A zamárdi-i csendőrgyilkos elfogatásával kapcsolatban az a hír terjedt el, hogy Nagypál Antalt egyszerü tolonc útón adják át a magyar hatóságoknak. — Borbola Jenő dr. rendőrtanácsos, a szegedi főkapitányság bűnügyi osztályának vezetője tegnap érintkezésbe lépett a zentai rendőrkapitánysággal s megbeszélést folytatott Vukov Grigorije zentai rendőrkapitánnyal a további teendőkre nézve. A megbeszélés eredménye az, hogy a gyilkost nem tolonc útón adják át a magyar hatóságoknak mert a zentai rendőrségnek előbb a szerb belügyminiszteriummal kell érintkezésbe lépnie s azután a magyar hatóságoknak kell kérnie Nagypál kiadatását. Egyébként Nagypál Antalt, a zamárdi-i gyilkost, a szegedi rendőrség veszi át és erős fedezettel hozza be Szegedre. A továbbiak során a magyar belügyminiszterium dönt Nagypál Antal sorsáról.

— **Szeszt akart lopni és felrobbantotta a hordót.** Nyiregyházáról irják: Szanyi István tanyai cseléd a vasúti állomáson egy szeszszállító kocsiból szeszt akart lopni és öngyújtóval belevilágított egy hordóba. A szeszszel telt hordó az öngyújtó lángjától felrobbant. Szanyit súlyos égési sebekkel kórházba szállították és a rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **Zivatar villámcsapásokkal Miskolcon.** Miskolc felett hatalmas zivatar vonult el. Az uccán felgyülemlett viz több alacsonyabban fekvő lakásba behatolt. A villám négy lakásba és egy villamoskocsiba csapott be, szerencsére azonban senkinek sem történt baja.

A debreceni tábla hivatalból megváltoztatott egy jogerős ítéletet

Még 1926-ban történt, hogy Medgyessi Sándor és tesvére Medgyessi Bertalan miskolckörnyéki napszámosok feltörték Maizner Mihály birtokos dohánypajtáját és onnan 18 fűzér dohányt elloptak. A lopott dohányt Lakner Bertalan és Németh Mihály nyiregyházi kereskedők vették meg.

Első fokon a nyiregyházi törvényszék tartott főtárgyalást ebben a bűnügyben és a két Medgyessit lopásért hét-hét havi börtönre ítélte. A két kereskedő orgazdaságért egy-egy napi fogházbüntetést kapott. Medgyessiék az ítéletet megfelebbezték. Lakner és Németh azonban belenyugodtak az ítéletbe és miután azt az ügyész tudomásul vette, az ítéletnek az orgazdákra vonatkozó része jogerőre emelkedett.

A bűnügy tegnap került a debreceni ítélőtábla elé. A tábla a két Medgyessi hét hónapos börtönbüntetését helybenhagyta, azonban az ítéletnek jogerős részét hivatalból megváltoztatta és a két kereskedőt az orgazdaság vádja alól felmentette, miután az iratokból bebizonyítottnak vette, hogy ezek nem tudtak a dohány lopott voltáról és különben is az általuk megvett dohány a tíz pengős értékhatárt nem haladta meg.

A csehek hadat üzennek a magyar rádiónak

Prága, május 23. A budapesti rádióleadóállomás ügyében előterjesztett interpellációkra a képviselőházban ma osztották ki nyomtatásban a kormány válaszát. A válasz ezeket mondja:

A hatóságoknak tudomásuk van arról, hogy a magyar leadóállomásokat visszaélésszerüen az utódállamok, különösen a cseh köztársaság ellen irányuló propagandára használják fel. Ez a magyar állami hatóságok előtt sem ismeretlen. Megállapitott esetek alapján a külügyminiszterium felhivta a magyar követ figyelmét arra, hogy az utódállamok ilyen müködése nemzetközi szempontból megengedhetetlen, e lépésének azonban nem lett meg a kivánt eredménye. A magyar propaganda káros hatása ellen oly módon fognak eljárni, hogy olyan helyeken, ahol irredenta programok terjesztését megállapitják, megszüntetik a vevőállomások engedélyét. A szlovákiai ellenséges propaganda ellen a legjobb és mindenkor hatásos eszköz a jól szervezett rádió-szolgálat lesz, amelyet erős leadóállomásról fognak közvetiteni és amelyben magyar nyelvü előadásokat s számokat is beiktatnak.

Letartóztatás a kolozsvári főügyész megmérgezése miatt

Kolozsvár, május 23. Ilea Livius kolozsvári vezető főügyész megmérgezése ügyében folytatott vizsgálat meglepő fondulatot vett. Tripea helyettes főügyész utasítására a kolozsvári rendőrség letartóztatta Egri vendéglőst és Wechsler orvosszigorlót annak gyanuja alatt, hogy a főügyész belladonnamérgezésében közvetlen részük van, vagy legalább is felelősek azért, hogy a főügyész sulyosan megbetegedett a főzelékbe kevert méregtől.

Mindkét letartóztatott felfolyamodással élt a vádtanácshoz, amelynek most megtartott tárgyalásán Egri vendéglős azzal védekezett, hogy két év óta tőle hozatja az ebédkosztot a főügyész, anélkül, hogy a legkisebb kifogás merült volna fel az ételek ellen és egyébként is semmi érdeke sem füződik a vendéglősnek ahhoz, hogy a főügyész egészségét veszélyeztesse. A spenótfőzelékből, amelyet a főügyész edényében a lakására küldtek, ugyanakkor több más vendég is fogyasztott, anélkül, hogy egy is megbetegedett volna.

Wechsler orvosszigorló azzal védekezett, hogy, mint az Egri-féle vendéglő régi törzsvendége, be szokott ugyan nézni a konyhába, de csak azért, hogy kiválassza az ebédre kívánt ételt. A kritikus napon is bentjárt, de hozzá sem férhetett az ott tálalásra kerülő ételekhez, aminthogy fogalma sem volt arról, hogy Ilea főügyész az Egri-féle vendéglőből hozatja a kosztot.

Tripea helyettes főügyész kérte a letartóztatás fenntartását, mert Egrit legalább is gondatlanság terheli, a bizonytalan exisztenciáju Wechsler pedig alighanem a vendéglővel egy házban levő „legvörösebb" bőrmunkásszakszervezet felbujtására keverte bele a mérget a főügyésznek, mint az államhatalom tipikus képviselőjének ételébe.

A vádtanács fenntartotta a két letartóztatott vizsgálati fogságát.

— **A tanyai iskolák évzáró ünnepélyei:** Június hó 15-én, délelőtt 9 órakor: Ebes, délután 3 órakor Szepes, elnök: Balogh István. — Délelőtt 8 órától a Mikepércsi úti iskola I.—III osztálya, elnökök: Bárdos Géza, Varga Béla, délelőtt 8 órától a Köntösgáti iskola, elnökök: Uray Sándor, Deák István. — Június hó 16-án, délelőtt 8 órakor a Mikepércsi úti iskola IV.—V. osztály, elnökök: Bárdos Géza, Varga Béla, délelőtt 8 órától: a Köntösgáti iskola IV—VI. osztálya, elnökök: Uray Sándor, Deák István. — délelőtt 9 órától Macs, 3 órától Cuca, elnök: Nagy Sándor. — délután 3 órától Nyúlas, elnök: Kurdy Sándor. — **Június hó 17-én, délelőtt 10 órától:** Belsőohat, délután 3 órától: Ohattelekháza, elnökök: K. Nagy Sándor, Deák István, délelőtt 9 órától: Ondód I., elnök: Juhász Nagy Sándor, délután 3 órakor: Ondód II. elnök: Kurdy Sándor. — Június hó 18-án, délelőtt 8 órától: Nagycsere, délután 3 órától: Haláp, elnök: Farkas Lajos délelőtt 8 órától: Téglaskert I. II. o. elnök: Ráthonyi Lajos, délelőtt 9 órától: Hegyes, délután 3 órától: Elep, elnök: Juhász József, délelőtt 9 órától Dombostanya, elnök: dr. Csűrös Ferenc. — Június hó 19-én, délelőtt 8 órától: Téglaskert III.—VI. osztály, elnök: Ráthonyi Lajos, délelőtt 8 órától: Pipóhegy, délután 3 órától: Állóhegy, elnök: dr. Csűrös Ferenc, délelőtt 8 órától: Pac, délután 3 órától: Mézeshegy, elnökök: Varga Sándor, Deák István, délelőtt 8 órától: Lukaháza, délután 3 órától: Hármashegy, elnök: Puskás Károly. — Június hó 20-án, délelőtt 8 órától: Fancsika, elnök: Varga József, délelőtt 11 órától: Bánk, elnök: Uray Sándor, — délelőtt 9 órától: Kösélyszeg, elnök: Varga Géza.

VASUTI SZERENCSÉTLENSÉGET OKOZOTT A GYULAFEHÉRVÁRI ÜNNEPSÉG.

Kolozsvár, május 23. Az alsótömösi vasuti szerencsétlenség ügyében megindult vizsgálat során, — mely szerencsétlenségnek tudvalevőleg két vasutas halálos áldozata is volt, kiderült, hogy a baleset oka az volt, hogy a vonathoz csak egy mozdonyt kapcsoltak. Lejtős vidéken rendszerint két mozdonyt állitanak be, hogy ezzel is elősegitsék a fékezést, ezuttal azonban a tehervonat vezetője hiába kért kisegitőmozdonyt a predeáli állomásfőnökségtől, mert a kérést visszautasitották azzal az indokolással, hogy minden mozdonyra szükség van, a gyulafehérvári ünnepséghez inditott különvonatoknál.

BUDAPESTEN HALÁLRA GÁZOLT AZ AUTÓBUSZ EGY ASSZONYT.

Budapestről jelentik: Csütörtök délben 1 órakor halálos kimenetelü autóbusz-szerencsétlenség történt az Andrássy ut 73. számu palota előtt a Városliget felől az Oktogon-tér felé haladt egy 11-es jelzésü autóbusz, amely a Bp. 12—406. rendszámot viseli. A MÁV épülete előtt az autóbusz, amelyet Boros József soffőr vezetett, **halálra gázolt egy 40 év körüli, egyszerüen öltözött, ismeretlen asszonyt, akinek testét valósággal összeroncsolták és arcát a felismerhetetlenségig torzitották, ruháját összeszaggatták az autóbusz kerekei.**

A helyszinére kiérkezett mentők rögtön látták, hogy a szerencsétlenül járt asszonyon nem lehet segiteni, mindamellett feltették a mentő kocsiba, hogy elinduljanak vele a Rókus kórház felé. De alig emelték a kocsiba, a gázolás szerencsétlen áldozata kiszenvedett. Óriási tömeg verődött össze az izgalmas szerencsétlenség szinhelyén, ugy, hogy a rendőröknek kellett közbelépniök, hogy az autóbusz-forgalom ujból megindulhasson.

A helyszinen lefolytatott kihallgatások és tanuvallomások alapján a VI. kerületi kapitányságra előállitották a 11-es autóbusz vezetőjét, Boros Józsefet, akit őrizetbe vettek.

— **A Magyarországon** megjelölt **szalonkát Északafrikában lőtték le.** A Madártani Intézet 20 évvel ezelőtt kezdte meg nálunk a költözőmadarak fiókáinak és az öreg madaraknak is, felíratos aluminium gyürükkel való megjelölését, abból a célból, hogy a költözőmadarak telelési helyükre vezető útvonalát, téli szállásait és életkorát felderitse. Az intézet most rendkivül érékes adatot kapott Algiriából, Északafrikából, ahol az idén, március hó elején egy Godaszalonkát lőttek, amelyet 1913. május hó 9-én, Schenk Jakab igazgató Kürtöspusztán jelölt meg, gyürüvel. A szalonka, mint fészkelő anyamadár lett meggyürüzve, tehát most legalább 17 éves, vagy még ennél is idősebb lehetett.

Poloskairtást

és lakások vizsgálását felelősséggel vállal Kiss Zoltán m. kir. szab. cianféregirtási vállalata, Méliusz-tér 7. szám. Folyékony szer kapható, literenként 6 pengő.

A DEBRECENI EGYETEM ÉS AZ IFJUSÁG KÜLDÖTTSÉGE A NÉVTELEN KATONA EMLÉKÜNNEPÉLYÉN.

Vasárnap lesz Budapesten a Névtelen Katona emlékünnepélye, amelyre a derbeceni Tisza István egyetem tanácsa a rektor vezetésével szintén felutaznak.

Az ifjúságot 21 tagú küldöttség képviseli Debrecenből, még pedig a következők: Szabó Sándor, Nagy Károly, Bartha Ferenc, Szabó Béla teológusok, Uray Sándor, vitéz Bosai Miklós, Török István, Keszler József és Vargha Lajos joghallgatók, Czelloth Gyula, Szatmáry István, Zsákay Gyula és Doroghy Lajos orvostanhallgatók, Kovács Máté, Lőw Gyula, Molnár József és Molnár Pál bölcsészettan hallgatók.

Rajtuk kivül a SzEFHE négytagú küldöttséget meneszt az ünnepségre. Az egyetemhez tartozó külön vasúti kocsiban utaznak.

— **A hódmezővásárhelyi gazdák Debrecenben.** A hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület 20 tagja tanulmányi kirándulást teszen a Tiszántúl Ez útjukban vasárnap Debrecenbe érkeznek. A kiránduló gazdák három napot szándékoznak Debrecenben tölteni. Az első nap a várost, a második nap a Hortobágyot és harmadik nap a helybeli Gazdasági Akadémiát tekintik meg.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalbana tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Mandel Sámuel hitköz j. fiu József. Vasas Mihály kovács, leány Gizella. Perl Áron könyvkötő, leány Eszter. Rózsa Márton felügyelő, fiu Gábor. — Sólymos Zs. cs. tiszthelyettes, fiú Zsigmond — Pákozdi I. lakatos, fiú István Nagy Gyula lakatos, fiu László.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Hatvani Emma ág. ev. 40 éves, Siketnéma intézet. — Szarvas Julia ref. 20 éves, Pozsonyi út 27. szám. — Neumayer János rk. 66 éves, Teleki u. 84. szám. — Szakmári Imréné ref. 21 éves, Olajütő 25. szám. — Frissnya Julia ref. 3 hónapos, Pesti ucca 4. — Erdei Sándor ref. 18 hónapos, Kucik-telep 88. — Csendes Gyula ref. 39 é. Kisszepes 340. — Kassai Jánosné ref. 61 éves, Bánk 53. — Manó Mihály rk 31 éves, Acél ucca 42. szám. — Győkös György ref. 2 hónapos, Széll u. 13.

SOK
hirdetőnek szerzett sikert
KICSI
kezdetétől fogva ma már Debrecen és a Tiszántúl majdnem minden házánál megtalálható „Debreczen" és „Tiszántúli Hirlap". — Igen
SOKRA
értékeli ma már a hirdetőközönség és ezért a hirdetők közül sok
százra
MEGY
azoknak száma, kik állandóan sikerrel hirdetnek.
HIRDETÉSEK EGYEDÜLI FELVÉTELI HELYE: JÓZSEF KIR. HERCEG UCCA 1. SZ. ALATT.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Terménytőzsde

A Budapesti Árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 23.75—23.90, 78 kg-os 23.90—24.15, 79 kg-os 24.20—24.35, 80 kg-os 24.45—24.60, felsőtiszai 77 kg-os 23.25—23.40, 78 kg-os 23.40—23.55, 79 kg-os 23.70—23.90, 80 kg-os 23.90—24.05, fejérmegyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os 22.70—22.90, 78 kg-os 22.90—23.15, 79 kg-os 23.20—23.35, 80 kg-os 23.40—23.50, pestvidéki 77 kg-os 22.70—22.90, 78 kg-os 22.90—23.20, 79 kg-os 23.20—23.35, 80 kg-os 23.40—23.50.

Rozs pestvidéki 19.30—19.50, más 19.30—19.50, árpa Ia 25.00—25.25, közép 24.50—24.80, sörárpa felvidéki 26.75—27.25, egyéb 26.00—26.50, zab Ia 23.00—23.60, közép 22.25—22.50, tengeri tiszai 28.00—28.25, egyéb 25.75—26.00, korpa 16.35—16.50.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza májusra 22.45, 22.50, 22.46, 22.35, 22.30, 22.34, zárlat 22.30—22.40, októberre 24.10, 24.08, 24.18, 24.28, 24.15, 24.13, 24.12, 24.22, zárlat 24.22—24.23, márciusra 25.92, 26.00, 26.06, 26.11, 26.05, 26.10, 26.11, zárlat 26.10—26.11.

Rozs májusra 18.80, 18.75, zárlat 18.75—18.80, októberre 20.70, 20.80, 20.85, 20.78, 20.74, 20.73, 20.84, zárlat 20.85—20.86, márciusra 22.12, 22.14, 22.20, 22.26, 22.21, 22.23, 22.22, 22.28, zárlat 22.28—22.30.

Tengeri májusra 25.20, 25.10, 24.95, 25.00, zárlat 24.95—25.05, juliusra 25.58, 25.60, 25.40, 25.35, 25.50, 25.40, 25.51, 25.36, zárlat 25.35—25.36.

Pesti állatvásárok.

A pesti marhavásárra felhajtottak 598 darab vágómarhát. Az árak: Ökör legjobb 100—120 kivételesen 124—128, közepes 80—98, gyengébb 62—78, bika legjobb 104—112, kivételesen 114—116, közepes 92—102, gyengébb 82—90, bivaly 70—72, tehén legjobb 96—110, kivételesen 114—118, közepes 70—94, gyengébb 46—68, növendékmarha 90—110, kicsontozni való marha 36—46 fillér. A szokatlanul kis felhajtás következtében és mivel külföldi vevők is vásároltak, a vásár irányzata rendkivül élénk volt és az összes minőségek 4—8 fillérrel drágultak.

A ferencvárosi sertésvásárra 2700 sertést hajtottak fel. Eladtak élő sulyban kilogrammonkint könnyü sertést 1.32—1.46, közepest 1.48—1.64, nehéz sertést 1.72—1.86 pengős áron. A vásár irányzata élénk.

Vásári hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság közhírré teszi, hogy a biharnagybajomi országos vásár f. évi junius hó 4. napján fog megtartatni. Szabályszerü marhalevéllel bármiféle állat felhajtható. Minden iparos és kereskedő, ki a vásáron árusítás céljából megjelenik, köteles iparigazolványát magával hozni, mert az anélkül megjelenteknek az árusítás meg nem engedtetik. Szani Károly főbíró, Sikay László főjegyző.

VÁSÁROK SORRENRDJE:

Május 25-én: Báté (sertésvásár nincs), Cibakháza, Görcsöny, Hímeshaza, Nagyrákos, Zala (sertésvásár nincs). Állatvásár: Hódmezővásárhely.

Május 26-án: Fegyvernek, Kiskunfélegyháza (sertésvásár nincs), Monor, Állatvásár: Kiskunlacháza, Kunszentmiklós. Kirakodóvásár: Budapest, Hódmezővásárhely.

Május 27-én: Akasztó, Alsóság, Babocsa, Bükkösd (sertésvásár nincs), Dunaszekeső, Dunapentele, Esztergom, Gyulakeszi, Győr, Jászalsószentgyörgy, Kéthely (sertésvásár nincs), Miskolc, Mór, Nagykörü, Poroszló, Siklós, Szeghalom, Szentgotthárd (lóvásár nincs), Tevel, Toponár (sertésvásár nincs), Zalagyömrő (sertésvásár nincs). Marha és kirakodóvásár: Nagykapornok. Kirakodóvásár: Kiskunlacháza, Kunszentmiklós, Nagylózs, Hódmezővásárhely, Budapest.

Május 28-án: Nemesdéd (sertésvásár nincs), Páll, Pincehely (sertésvásár nincs), Szombathely. Ló- és marhavásár: Pápa. Kirakodóvásár: Budapest, Kunszentmiklós.

Május 29-én: Bélapátfalva, Biharkeresztes, Godisa (sertésvásár nincs), Pápa. Kirakodóvásár: Szombathely. Sertés- és kirakodóvásár: Pápa.

Május 30-án: Kirakodóvásár: Mád.

Május 31-én: Abony, Böhönye (sertésvásár nincs), Marha- és sertésvásár: Gyoma.

Junius 1-én: Lénárddaróc, Somogyjád (sertésvásár nincs), Szentdienes. Lóvásár: Gyoma.

Arverési hirdetmény.

A Debreceni Autóforgalmi Rt. debreceni bejegyzett cég megkeresésére közhirré teszem, hogy folyó hó 25. huszonötödik napján, szombaton délután 3 három órakor, Debrecenben, Hatvan utca 53. szám alatt, egy darab Chevrolet gyártmányu teherautó, fizetésben késedelmes vevők terhére és veszélyére, közbenjöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen, 4000 négyezer pengő kikiáltási árban, de szükség esetén azon alul is, a legtöbbet igérőnek, a vételár és vételi illeték azonnali készpénzben való lefizetése ellenében el fog adatni.

Bánatpénzül 500 ötszáz pengő tendő le.

Megtekinthető a helyszinen.

Debrecen, 1929. évi május hó 23.

Vit. dr László Béla s. k.
dr Lintner Sándor debreceni kir. közjegyzőnek a debreceni kir. közjegyzői kamara 495—1927. számu rendelvényével kirendelt helyettese.

(P. H.)

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).
Magyar ház. — Családi jellegü pensió a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópikus flórájú kert közepén.
Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.
Szobái tágasak, világosak és abszolut tisztk. — Több tagu családoknak egymásba nyiló szobákból álló lakosztályok.
Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitünő magyar-francia konyha.
Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

SPORTHIREK

Bocskay-Budai 33-as

A vasárnapi Bocskay—Budai 33-as mérkőzés egyre jobban a jelentőségében és a mérkőzés iránt is egyre nagyobb az érdeklődés. A Bocskay csapata csütörtök délután kiadós tréninget tartott, a csapat valamennyi tagja pompás kondicióban van és már teljesen kipihenték a szombathelyi és a pozsonyi tura fáradalmait. Ilyenformán a csapat a standard összeállításban fog vasárnap a pályára lépni.

A vasárnapi mérkőzés legelsősorban a budaiak szempontjából bir nagy jelentőséggel, hiszen az ő sorsuk függ a mérkőzés kimenetelétől. A Budai csapat tehát mindent meg fog kisérelni, hogy a vasárnapi mérkőzést a maga javára döntse el. A csapat ma tényleg kitünő formában van és a Bocskay egyáltalában nem mehet biztosra, hiszen a kiesés elleni küzdelem megkétszerezi a csapatok erejét, amit épen a Bocskay példája igazol, amikor a mult évben a kiesés ellen küzdve legyőzte Ujpest csapatát. A mérkőzés tehát rendkivül érdekes küzdelmet fog eredményezni.

VASÁRNAPI AMATŐRMÉRKŐZÉSEK

Az amatőrbajnokságért vasárnap a következő mérkőzéseket játszák le: Debrecen: DEAC—DKASE, Diószegi-ut, 3 óra. Nyiregyháza: NyTVE—TMOVE. Kisvárda: KSE—NyKISE. Nagykálló: NSE—DMTE. Szövetségi dij: DKASE—DTE, Ügetőtér. Fél 11 órakor DEAC—DVSC Vasutas pálya.

MAJORSZKY VEZETI A BOCSKAY—BUDAI 33-AS MÉRKŐZÉST

A vasárnapi Bocskay—Budai 33-as mérkőzést Majorszky vezeti, míg a többi I. ligabeli mérkőzéseket a következő bírák: Ujpest—Vasas: Vass Ernő, Hungária—Somogy: Viczenik, Bástya—Kispest: Antalics, Nemzeti—III. ker. FC: Schissler.

FELHIVÁSOK

Felhivom a Testvériség összes játékosait, hogy ma, péntek este a Kis-Debrecen vendéglőben fél 8 órára teljes számban igen fontos ügyben jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a Jókai FC összes játékosait, hogy péntek este 8 órára a Kandia és Szent Anna ucca sarkán levő (Pesti) vendéglőben jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a PIFC alant felsorolt játékosait, hogy f. hó 24-én este 8 órára a Kis-Debrecenben gyülésre okvetlenül jelenjenek meg: Krecz, Bakó, Tasi, Tóth, Kézer, Martinez, Józsa, Nagy I., Nagy II., Bodó, Simon, Juhász, Biró I. Ez a felhivás nemcsak a játékosoknak szól, hanem Józsa intézőnek is. Elnök.

Aruházunk
átépitése miatt, portálé és berendezés eladó.
Magyar Ruhaipar
Bika épület).
ötszobás
parkettás minden mellékhelyiséggel ellátott modern lakás kiadó. — Megtekinthető kizárólag délután 3—fél 4 között, Király-utca 4. szám, II. emelet.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

„Értől az Oceánig"
jeligére levél van a kiadóban. 770

Állást kereső férfiak

Kereskedősegéd
füszer, csemegében, s kirakatrendezésben is jártas, állást keres. — Telefon 7-13. 898

Elhelyezést
keresek, lehetőleg irodai munkára, jártas vagyok gabona, bor, ingatlanban, de üzleti érzékemmel bármihez értek. 10 éves praxisom van. 30 éves, intelligens ref., szerényigényü, nőtlen vagyok. Bővebbet: Piac u. 73. Fráter Lajos ügyvédi irodában. 870

Betöltendő állás nők részére

Egy
fehérnemü varrólányt felvesz a „Vénusz" kézimunkaszalon, Kossuth ucca 4. szám. 881

Betöltendő állás férfiak részére

Egy
jómunkás cipészsegéd felvétetik, Rózsa ucca 3 szám, Némethi. 856

Fodrásztanonc
azonnal felvétetik. Petőfi tér 12. 885

Irodista,
kellő képzettséggel, — nyugdíjas is, kerestetik, Hunyadi ucca 8, Keresztépület. 891

Cipészmunkások
elsőrendü varrott és szeges, felvétetnek, női és férfimunkára. Várut 2. az udvarban. 874

Tanulókat
felvesz Fekete gépjavítóműhely, Hadházi u. 18 sz. 865

Kommenciós
kocsist keresek, Jókai-u 38. Értekezni vasárnap. 864

Ajánlat

Papplant
varrni házhoz megyek. Levélhívásra megjelenek. Szilágyiné, (Bihari-telep. (Bihari u. 4. szám. 4

Ujreudszerü
ekekapaszabadalom eladó. Varga Sándor kovács, Biharderecske 787

Rossz cipőjét
Kovácshoz vigye, mert 3 pengőért kruponból talpal, Verbőczy u. 2. 764

PADLÓLAKKOK
magas fényü, legkiválóbb minőségben, legszebb színekben nagyon olcsón kapható. Stern festéküzletben, Piac ucca 10. Bikával szemben. 1a

Telefonok,
villany-, jelzőberendezések, villanymotorok beszerzése, javítása, szerelése 30 év óta a legmegbizhatóbban. Széchenyi ucca 55. Földszári. 49a

Ducófényezést
autókon kárpitos munkát olcsón és kifogástalanul vállalok. Oláh Zsigmond, Csap utca 12. 4a

Cipő-
szükselégtét legolcsóbban beszerzheti Nagy nál, Hunvadi 18. 795

VILAGHIRU
(Opel) kerékpár egyedárusítása, — valamint Ipag, Steyr kerékpárok olcsó eladása heti vagy havi részletre. Mindenféle alkatrészek a legolcsóbban beszerezhetők Bodnárnál, Csapó ucca 68.

Urasszony,
tanuló úrilányokat teljes ellátással, saját felügyelete mellett elfogad, fürdőszobával, — özv Cimegné, Budapest II Lővőház ucca 11. szám. 250

Gallér tisztitás,
magas tükör fénnyel 8 fillér, Libándinál, Péterfia ucca 4. szám, (keresztépület) 1883

Tégla és cserép
legolcsóbb beszerzési helye, Első debreceni téglagyár, iroda, Royal épület. Telefon 59, 226 557. szám. 31-a

Aranyat,
ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát, magas napi árban veszek. Pontosan járó órák jótállással kaphatók, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám. 895

Vidéki
tanárjelölt (latin, német, számtan, fizika) lakásért javító-, magán-különbözeti- és érettségi vizsgálatra előkészít. Ajánlatok a kiadó hivatalban található — címre. zárt levélben kéretnek. 863

Vasárnap
esti gyorson egy piros kéziláskát, melyért a felek nem jelentkeztek, a tulajdonosok Hatvan ucca 19. sz. alatt elvehetik. 860

Árjegyzék.
Virágkalapok 16.— P, csipke kalapok, lószőr dísszel 10.— P, fehér és színes gyökérkalapok 7.— pengőtől, divat bortnikból 5.— pengőtől, az „Anny" kalapszalónban, Csapó ucca 47. szám.

Ablakok
minden nagyságban készen kaphatók. Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Szív ucca 14 sz. 1568

Bikszádiviz
friss töltésü, megérkezett. Bikszádi ásványviz források debreceni főraktára, Verbőczy u. 4 szám. Telefon 5-89. 853

Tejet
jelenleg 25 litert, később 50—100 literig tudnék naponta szállítani reggel háromnegyed [illegible] vonattal. Cím a kiadóban.

Érzékeny
lábakra kényelmes és divatos cipőket a legolcsóbb árban árusít, Griczmann Városháza alatt. 13-a

Fizetek
kilogrammonként, — csontért 7 fill. kovácsvasért 4 és fél fillért. **Adok** kovácsoknak haszomvasat 8 fillértől. Transmissió, szíjtárcsa, csapágyak, mérlegek, **sínvasgerenda,** legolcsóbb árakon. Ócska fémek vétele s eladása **Óceskavasüzlet.** — kisállomás megett. Telef. 6—28. sz. 1180

Fehérnemüt,
endlizést, mindennemü kézimunkát olcsón készít „Vénusz" Kossuth ucca 4. szám. 849

Lakás kereslet

Uccai
lakást keresek a belvárosban, 3—5 szobát, — fürdőszobával, augusztusra. vagy novemberre, lehetőleg olyan házban, ahol több lakó — nincs. Megfelelne egy udvarban levő két külön lakás is, ha legalább az egyik fürdőszobás. Esetleg cserébe felajánlanám a Széchenyi ut 16. sz. a. 1900 négyszögöles kertben levő 4 szobás (nem modern) villámot. Értesítést Ulrich Jenő, Hunyadi u. 5. címre kérek. 835

Motort
kút hajtásra veszek, Andrássy út 55. szám, 768

Keresek
megvételre kétszárnyu kaput, vaspléhből, vagy drótfonatból. Cím: Szilágyi, Széchenyi ucca 31. szám. 866

Kiadó lakás

Junius hó 1-re
kiadó, Pásti ucca 3. sz. alatt kétszoba, konyha 2 speiz, egy fáskamara 817

Kiadó
azonnal beköltözhető, újonnan festett egyszoba, konyha, speiz s mellékhelyiségekből álló úri lakás, Teleki ucca 13. szám.

Villaépületben
két szoba, fürdőszoba, üvegezett és nyitott veranda, konyha, kamarából álló egészséges lakás augusztus hó elsejére kiadó. Parkirozot előtér, gyümölcsösudvar. 839

Két szoba,
előszobával és mellékhelyiségekkel, szabad levegős helyen, jun. elsejére kiadó, Árpádtéri papilak közvetlen szomszédságában, Botond ucca 4. sz. 815

Arany
János ucca 54. alatt 4 szobás, fürdőszobás lakás, központi fűtéssel azonnal kiadó. Érdeklődni Deák Ferenc 3. 893

Modern
parkettes, uj 3 nagy, 1 kis, elő, fürdő és cseléd szobás lakás aug. elsejére kiadó. Thaly Kálmán ucca 4. 859

Kiadó
udvari szoba. Ertekezni vasárnap 9—11. Csokonai u. 35. 864

Két szoba,
kony, spájz azonnalra kiadó. Mester u. 27. 873

Két
kisebb szoba, konyha és spájz kiadó. Rákóczi ucca 41. sz. 862

Egy szoba,
konyha, modern, uccai lakás, közvetlen a villamos megállónál junius 1-ére kiadó. Sámsoni-u. 1. 861

Kiadó
szoba, konyha, fáskamara, június hó 1-re, Bercsényi ucca 42. sz. alatt. 902

Nyaralóban
1 szoba, konyha, szép terrasszal azonnal kiadó. Értekezni Nap u. 4. sz. Telefon 12—83. 880

Két szoba,
bútorral, vagy anélkül kiadó, Püspöki palota, földszint 21. 899

Olcsó lakás.
Három hatalmas szoba, mellékhelyiségek a pincében. Tisztviselőtelep, Bornemissza ucca 12. Egytől háromig. 30a

Egy
udvarra nyiló szoba junius 1-ére kiadó. Nap ucca 4.

Butorozott szoba

Elegánsan
bútorozott különbejáratu szoba, június hó elsejére kiadó Simonyi ut 13. szám. 903

Különbejáratu
bútorozott szoba, ellátással, vagy anélkül kiadó, Széchenyi ucca 6. keresztépület. 900

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 42, varroda. Bejárat a Reáliskola uccából. 852

Butorozott
uccai szoba a központban junius elsejere kiadó. Hüvelyes 6. 889

Egy
bútorozott szoba, konyha 1-ére vagy 15-ére kiadó. 882

Uccai
csinosan bútorozott különbejáratu szoba 1-ére kiadó. József kir. herceg u. 13. szám. 875

Központban
uccai különbejáratu 1, esetleg két bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 861

Bútorozott
szoba, szolid egyénnek kiadó, Bundi ucca 15 szám, ötödik ajtó. 836

Üzlet, műhely, raktár

Központon
vendéglő igen kedvező feltételek mellett eladó Cim a kiadóban. 755

Nagy,
modern üzlethelyiség azonnal kiadó. Gutman Csapó u. 33—35. 844

Fodrászüzlet
jómenetelü, forgalmas helyen, lakással vagy anélkül eladó. Cím a kiadóban. 877

Hunyadi uccán
nagy üzlethelyiség kiadó. Érdeklődni Royal-épület, zsáküzlet. 892

Kiadó
egy üzlethelyiség berendezéssel a legforgalmasabb helyen, kenyér lerakatnak is megfelel. Márton Kálmán u. 52. Vámospércsi ut. 869

Kocsmahelyiség
julius elsejére kiadó. Értekezni Dégenfeld-tér 3 alatt, az ügyvédi irodában. 842

Világos,
magas, száraz, száz — négyzetméteres pince kiadó. Deák ucca 6. — Ugyanott uccai és udvari irodák kiadók. 833

Csapó u. 17.
számu nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. — Nyomtató u. 10. 845

Eladó ingóság

Tolókocsi
beteg részére, gummikerekü, bőrüléssel, keveset használt, megvételre kerestetik, — Bika félemelet 14. 897

Rendkivül
alkalmi áron művészi olajfestmények eladók. Cím a kiadóban. 884

Száztiz
pengőért eladó ruhaszekrény kétajtós, henceser, ágy, iróasztal, éjjiliszekrény, bársonyfotel, Rákóczi u. 26. 871

Ebédlőszekrény.
ebédlőasztal, pohárszék és óraállvány jutányosan eladó. Péterfia u. 28 sz. 876

Eladó ház

Négyholdas
kert,, öt szobás, alápincézett villával, aszfaltozott főuton, jutányosan eladó. Értekezhetni: dr. Sajó ügyvédnél, Deák ucca 6. 832

Eladó
Csapókert Jánosi ucca 65 számú kis családi ház. 433 négyszögöl gyümölcsfával ellátott szőllőskert, jó vizü szivattyus kút és mellékhelyiségek, minden elfogadható árért. Értekezni lehet a helyszínen. 901

Eladó
Verbőczi u. nyolc számu ház tizennégy rendbeli szabad lakással, — évi tízezer pengő jövedelemmel. 883

Birtok bérlet

Háromszáz kadrát
föld, veteménnyel együtt olcsó bérért kiadó, Szilágyi (Bihari-telep), Bihari ucca 4. szám.

Eladó föld

Széchenyi út 21.
számú házastelek, az összes gazdasági épületekkel eladó, ugyanott egy dupla tapéta ajtó és egy nagy terrasz ablak. 856

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. A „TISZANTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT." kiadása és rotációs nyomása.